

PLAN URBANISTIC GENERAL

COMUNA SOMEȘ ODORHEI,
JUDEȚUL SĂLAJ
CONTRACT NR. 108/2014

VOLUMUL I: MEMORIU GENERAL

A. FOAIE DE TITLU

Denumirea lucrării	Reactualizare Planuri urbanistice generale (P.U.G.)ale localităților comunei Someș Odorhei -revizuire conform avizelor Ministerului Culturii si OCPI Salaj , județul Sălaj
Numărul volumului	I
Faza	P.U.G
Denumirea volumului	Memoriu general
Beneficiar	Consiliul Local al Comunei Someș Odorhei, județ Sălaj
Proiectant de specialitate	S.C. DARH PROIECTARE ARHITECTURĂ ȘI DESIGN S.R.L.
Documentație nr.	108/2014
Data de predare la beneficiar	2014

Proiectant urbanism: **S.C. DARH PROIECTARE ARHITECTURĂ ȘI DESIGN S.R.L.**

Înreg. Nr. J12 /2956 / 1993 Cluj Napoca Bd.21 Decembrie 1989, Nr.13-15/6

Tel/Fax. 0264.433.662 email:darh.edita@yahoo.com

B. LISTA SEMNĂTURILOR

Proiectant de specialitate:

S.C. DARH PROIECTARE ARHITECTURA SI DESIGN S.R.L

DIRECTOR	:	arh. Lucia Raiciu
ȘEF PROIECT	:	arh. Amalia Gyemant
PROIECTANȚI	:	arh. Virgiliu Guraliuc

Proiectant de specialitate:

S.C. ART PROIECT S.R.L

Studiu de fundamentare privind evoluția istorico-urbanică a localităților comunei Someș Odorhei

C. BORDEROU DE PIESE SCRISE ȘI DESENATE

A. FOAIE DE TITLU.....	2
B. LISTA SEMNĂTURILOR.....	3
C. BORDEROU DE PIESE SCRISE ȘI DESENATE	4
D. MEMORIU GENERAL.....	6
1. INTRODUCERE.....	6
1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI.....	6
1.2. OBIECTUL LUCRĂRII.....	7
1.3. SURSE DE DOCUMENTARE.....	8
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII.....	8
2.1. EVOLUȚIE.....	8
2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL.....	13
2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU.....	15
2.4. ACTIVITĂȚI ECONOMICE.....	16
2.5. POPULAȚIE. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE.....	21
2.6. CIRCULAȚIE.....	25
2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL.....	26
2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE.....	31
2.9. ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ.....	32
2.10. PROBLEME DE MEDIU.....	36
2.11. DISFUNCȚIONALITĂȚI.....	37
2.12. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI.....	39
3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ.....	39
3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE.....	39
3.2. EVOLUȚIA POSIBILĂ, PRIORITĂȚI.....	39
3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU.....	41
3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR.....	41
3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI.....	43
3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL.....	45
3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE.....	50
3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE.....	50
3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE.....	57
4. CONCLUZII. MĂSURI ÎN CONTINUARE.....	63

E. PIESE DESENATE

0	Plan încadrare în teritoriu, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:25.000
Planșe analiza situatie existenta		
1A	Plan analiza situatie existenta, reședința de comună Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
1B	Plan analiza situatie existenta, sat Bârsa, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
1C	Plan analiza situatie existenta, sat Domnin, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
1D	Plan analiza situatie existenta, sat Inău, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
1E	Plan analiza situatie existenta, sat Șoimuș, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
Planșe reglementari urbanistice		
2A	Plan reglementari urbanistice, reședința de comună Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2B	Plan reglementari urbanistice, sat Bârsa, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2C	Plan reglementari urbanistice, sat Domnin, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2D	Plan reglementari urbanistice, sat Inău, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2E	Plan reglementari urbanistice, sat Șoimuș, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
Planse reglementari rețele tehnico-edilitare		
3A	Plan reglementari rețele tehnico-edilitare, reședința de comună Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
3B	Plan reglementari rețele tehnico-edilitare, sat Bârsa, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
3C	Plan reglementari rețele tehnico-edilitare, sat Domnin, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
3D	Plan reglementari rețele tehnico-edilitare, sat Inău, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
3E	Plan reglementari rețele tehnico-edilitare, sat Șoimuș, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
Planse circulatia terenului		
4A	Plan circulatia terenului, reședința de comună Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
4B	Plan circulatia terenului, sat Bârsa, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000

Proiectant urbanism: S.C. DARH PROIECTARE ARHITECTURĂ ȘI DESIGN S.R.L.

Înreg. Nr. J12 /2956 / 1993 Cluj Napoca Bd.21 Decembrie 1989, Nr.13-15/6

Tel/Fax. 0264.433.662 email:darh.edita@yahoo.com

4C	Plan circulatia terenului, sat Domnin, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
4D	Plan circulatia terenului, sat Inău, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
4E	Plan circulatia terenului, sat Șoimuș, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
Planșe unitati teritoriale de referință		
5A	Plan unitati teritoriale de referință, reședința de comună Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
5B	Plan unitati teritoriale de referință, sat Bârsa, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
5C	Plan unitati teritoriale de referință, sat Domnin, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
5D	Plan unitati teritoriale de referință, sat Inău, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
5E	Plan unitati teritoriale de referință, sat Șoimuș, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
Planșe anexe - coord monumente istorice , zone de protectie , cladiri protejate urbanistic		
2A	Plan anexa reședința de comună Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2B	Plan anexa, sat Bârsa, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2C	Plan anexa, sat Domnin, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2D	Plan anexa, sat Inău, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
2E	Plan anexa, sat Șoimuș, com. Someș Odorhei, jud. Sălaj	1:5.000
CD		

Întocmit,
arh. Virgiliu Guraliuc

D. MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

Denumirea lucrării: Reactualizare Planuri urbanistice generale (P.U.G.) ale localităților comunei Someș Odorhei -revizuire conform avizelor Ministerului Culturii si OCPI Salaj , județul Sălaj

Beneficiar : Consiliul Local al comunei Someș Odorhei, județul Sălaj

Proiectant de specialitate : **S.C. DARH PROIECTARE ARHITECTURĂ ȘI DESIGN S.R.L.**

Data elaborării: 2014

1.2. OBIECTUL LUCRĂRII

1.2.1. Solicitări ale temei program

Prezenta lucrare reprezintă actualizarea Planului Urbanistic General al comunei Someș Odorhei, județul Sălaj, elaborat în anul 1995 de către S.C."PROCONSAL" S.A. Zalău.

Lucrarea urmează să stabilească strategiile, prioritățile și reglementările referitoare la utilizarea terenurilor și construcțiilor din cadrul teritoriului administrativ al comunei Someș Odorhei, pentru următoarea perioadă de 10 ani, respectiv până în anul 2018.

Principalele obiective ale prezentei documentații sunt:

- Identificarea posibilităților și potențialului de dezvoltare a comunei din punct de vedere economic, cultural și demografic;
- stabilirea teritoriului intravilan al localităților comunei astfel încât să răspundă trendului existent în construcții și perspectivelor de dezvoltare economică în condițiile unei dezvoltări durabile;
- realizarea unei zonificări funcționale de natură să stimuleze dezvoltarea economică fără a impune asupra calității vieții;
- stabilirea unor legături optime atât intracomunale cât și în cadrul localităților prin ameliorarea și dezvoltarea rețelei de drumuri și străzi;
- realizarea echipamentelor tehnico - edilitare corespunzătoare stadiului de dezvoltare al comunei la sfârșitul perioadei de valabilitate a prezentei documentații;
- identificarea problemelor de mediu și stabilirea măsurilor de rezolvare a acestora prin instituirea de zone protejate și regulamente aferente;
- identificarea obiectivelor cu valoare de patrimoniu și stabilirea măsurilor de protecție a acestora;
- stabilirea și ierarhizarea obiectivelor de interes public, precum și a măsurilor privind modificările de proprietate necesare pentru realizarea acestora;
- elaborarea Regulamentelor Locale de Urbanism care să stabilească condițiile concrete de construire și utilizare a terenurilor pe întreg teritoriul administrativ al comunei, în vederea atingerii scopurilor enumerate mai sus.

Lucrarea de față oferă beneficiarului posibilitatea aplicării propunerilor Planului Urbanistic General prin:

- inițierea de proiecte de fezabilitate;
- inițierea de planuri urbanistice de zonă (P.U.Z.) și de detaliu (P.U.D.);
- eliberarea de certificate de urbanism cu obligativitatea respectării Regulamentelor Locale de Urbanism;
- eliberarea de autorizații de construire cu obligativitatea respectării Regulamentelor Locale de Urbanism.

1.3. SURSE DE DOCUMENTARE

Lucrarea a fost întocmită pe baza următoarelor surse documentare:

- lista studiilor și proiectelor elaborate anterior PUG
 - Plan Urbanistic General al comunei Someș Odorhei, proiect 2.911/1995, întocmit de S.C."PROCONSAL" S.A. Zalău;
 - Monitorul Oficial al României, anul XIV, nr. 681 bis, 16 septembrie 2002;
 - Fișa localității Someș Odorhei, jud. Sălaj, anul 2007, eliberată de Direcția Județeană de Statistică Sălaj;
 - lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu PUG
 - Studiu istoric al comunei Someș Odorhei întocmit de Muzeul de Istorie Zalău
 - Studiu de fundamentare privind evoluția istorico-urbanistică a localităților comunei Someș Odorhei întocmit de S.C. ART PROIECT S.R.L.
 - Date statistice furnizate de INSS
 - Lista Monumentelor Istorice din județul Sălaj
 - Documentare pe teren
 - Cerințe și opțiuni ale administrației locale și ale populației
- Suportul topografic al lucrării la scara 1:5.000 a fost realizată prin vectorizarea planurilor obținute de la OCPI Sălaj în format electronic și corelarea cu situația existentă pe teren.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. EVOLUȚIE

2.1.1. Date privind evoluția în timp a unității administrativ-teritoriale și a localităților

Comuna Someș Odorhei este compusă din cinci așezări: Someș Odorhei (reședința de comună), Bârșa, Domnin, Inău și Șoimuș. Patru dintre ele au fost atestate prima dată documentar în secolul al XIV-lea, Bârșa fiind atestată în secolul al XV-lea.

Din punct de vedere administrativ, comuna se învecinează cu:

- N, Comuna Benesat
- E, Comuna Năpradea
- S, Orașul Jibou
- V, Comuna Dobrin
- N și NV, Comuna Sălățig

2.1.2. Caracteristici semnificative ale teritoriului și localităților, repere în evoluția spațială a localităților

Pe teritoriul comunei există două situri arheologice, insuficient cercetate și localizate destul de aproximativ, atestând o locuire a zonei încă din neolitic. Cele două situri sunt amplasate în apropiere unul de altul, în perimetrul satului Șoimuș.

A mai fost semnalată o descoperire de epoca bronzului (topor) în localitatea Someș Odorhei, dar nu se cunoaște locul și nu au fost făcute alte cercetări.

Comuna se află în afara limes-ului, astfel încât nu există urme de epocă romană,

după cum nu au fost identificate nici urme dacice.

Din punct de vedere administrativ, comuna a aparținut în sec. XIV – XV de cetatea Aranyas, azi dispărută, situată în localitatea Cheud din comuna învecinată Năpradea. Acest lucru este menționat în 1387 privitor la satele Someș Odorhei, Domnin, Inău și Șoimuș.

În anul 1553 (1549 pentru Domnin) se menționează că ar aparține cetății Chioarului, pentru ca în 1564 să aparțină din punct de vedere administrativ cetății Hododului.

În cursul secolelor următoare ale Evul Mediu va face parte din comitatul Solnocul Mijlociu, pentru ca după reforma administrativă din timpul dualismului să devină parte a comitatului Sălaj. Apoi, până la reforma din 1968, a făcut parte din regiunea Cluj, raionul Zalău.

Reședința de comună, satul Someș Odorhei, constituit în lunca stângă a râului Someș, la o altitudine medie de 186 m, la poalele de est ale Dealurilor Silvaniei, este străbatut de **DJ 108 A** care leagă orașul Jibou de mun. Baia Mare. Someș Odorhei se afla la distanța de 34 km față de mun. Zalău și la 8 km față de orașul Jibou.

Prima atestare documentară datează din 1387, când este amintit sub numele de “*Udvarhely*” între proprietățile cetății Aranyos. Sub diverse grafii acest nume se păstrează până în 1854, când apare sub numele de *Szamos – Udvarhely* (Bul.86).

În decursul timpului, așezarea s-a aflat în proprietatea mai multor familii nobiliare. În 1451 aparține familiei Bathori, căreia îi este cedată de către Kusaly Jancsi Laszlo pentru ca în 1452 lancu de Hunedoara să ordone cedarea unor drepturi către familia Jakcsi, iar în 1543 aflăm de impozite datorate de văduva lui Dragfi pentru 15 porți și de Jakcsi Mihaly pentru 8 porți. În afară de aceste 23 de gospodării, se mai amintește de 2 curii de nemeși, 21 săraci, 2 servitori și 26 de case noi, ceea ce dă seama de mărimea localității în acele timpuri.

Localitatea nu era constituită numai din iobagi ci avea un număr important de oameni liberi și mici nobili de origine română, așa cum reiese din conscripția militară din anul 1795. Că era o comunitate importantă stă mărturie și faptul că încă în 1470 dispunea de “o capelă din lemn și un țintirim”, iar din 1760 are biserică greco – catolică, construită inițial din lemn, mai târziu (1902) reconstruită în piatră.

Vatra localității s-a dezvoltat în lunca largă a râului Someș, *ca o localitate de tip răsfirat, cu o rețea stradală cu ochiuri mari, cu străzi destul de puțin sinuoase, pe care gospodăriile sunt amplasate la frontul străzii pe parcele foarte alungite de formă trapezoidală*, mai largi spre stradă și mai înguste spre partea posterioară, caracteristice pentru o parcelare medievală. Străzile mai noi sunt ușor de recunoscut, fiind drepte și cu parcele dreptunghiulare egale și mai puțin alungite. Gospodăriile întorc în general spatele văii care străbate localitatea, dar terenul în zonă este atât de plan încât se poate presupune că pârâul și-a modificat de mai multe ori albia, cum de altfel a făcut-o și râul Someș.

Construcțiile sunt amplasate la mică distanță de frontul străzii, orientate cu latura îngustă spre stradă. La multe gospodării, șura este amplasată în planul secund, paralel cu strada, formând cu casa un “L”. Cea mai mare parte a construcțiilor sunt realizate în ultimul secol, fără a prezenta caracteristici arhitecturale deosebite. Cele mai multe, realizate în ultimele decenii, sunt partere din zidărie, cu acoperișuri în 4 ape, cu învelitoare din țiglă. Planul casei este adesea pătrat sau în “L”, în timp ce casele mai vechi au plan dreptunghiular, cu prispă pe latura lungă dinspre curte, fără elemente decorative.

Localitatea deține două construcții mai vechi, care nu se regăsesc pe Lista Monumentelor Istorice și de Arhitectură:

- Biserica ortodoxă, construită din zidărie în anul 1902. Este o construcție de

zidărie cu o singură navă, cu un singur turn - clopotniță amplasat deasupra intrării, cu decorații din stucatură, foarte asemănătoare cu majoritatea bisericilor construite în aceeași perioadă.

- Fosta primărie, construită în 1920, actualmente revalorificată cu funcțiunea de casă de copii de tip familial. Este o construcție parter în formă de "L", cu o poartă în formă de arc în mijlocul fațadei principale, marcată de un fronton înalt, trapezoidal. Clădirea a suferit mai multe modificări în decursul timpului, astfel încât a pierdut o parte din caracterul inițial.

Localitatea Bârsa se mai numește și *Dabjonujfalu (Noul sat Domnin)*. Prima atestare documentară este în 1549, ca *Wyfalw (Satul nou)*. Apare sub numele de "Bârsa" abia în 1733. Numele este explicat printr-o legendă despre existența unui cioban cu turma sa pe locul actualului sat.

Inițial un *praedium* al satului Domnin, în 1549 văduva Dragfi are aici 5 case noi, iar în 1554, iobagii lui Dragfi Gyorgy plătesc după 7 porți. În 1797, conscripția militară consemnează un număr de nemeși, toți de origine română.

Este un sat de mici dimensiuni, cu partea sudică mai veche, ramificată în 2 – 3 ulițe scurte în jurul dealului pe care se află biserica de lemn și cimitirul. Parcelele din această zonă sunt mai înguste și adânci, având laturile lungi ușor curbate.

Partea nordică a satului se întinde de-a lungul drumului comunal și al pâraului Bârsa, fiind alcătuită din parcele mai largi și destul de scurte, limitate de albia pâraului. În această parte a satului grupurile de gospodării sunt distanțate între ele chiar și la sute de metri.

Casele sunt amplasate către stradă, fără a constitui fronturi foarte închegate. Arhitectura acestora este lipsită de elemente caracteristice. Cele mai noi au acoperișuri din țigla, în 4 ape. Anexele și unele case din partea de sud a localității, mai veche, au acoperișuri în 2 ape și formă de plan dreptunghiulară.

Biserica de lemn, având hramul "Sf. Gheorghe" se află pe Lista Monumentelor Istorice sub codul Sj-II-m-A-05017. Este amplasată în cimitirul vechi al localității, care a fost închis, înhumările făcându-se în prezent în cimitirul nou. În vederea valorificării turistice a acesteia, în prezent este în curs de elaborare un proiect pentru modernizarea drumului de acces și realizarea unei parcuri de cca. 5 locuri.

Localitatea Domnin este cea mai veche dintre localitățile comunei Someș Odorhei, prima atestare documentară datând din 1219, când este pomenită sub numele de *villa Domlun*, iar în 1220 sub numele de *villa Domulin*. În decursul timpului, denumirea localității a fost *Thomlun*, *Zomlun*, *Damjon*, *Dabylon*, abia în 1733 fiind consemnată sub numele de *Dominul* și în 1850 ca *Domnyinu*. În unguerește se numește și astăzi *Dabjon*.

La fel ca și celelalte localități ale comunei, cu excepția Bârsei, este amintită în 1387 între proprietățile cetății Aranyos iar în 1549 ține de cetatea Chioarului. La această dată, localitatea număra cel puțin 5 porți (de iobagi), 1 jude, 7 săraci și 5 case noi, dar populația era în mod sigur mai mare, deoarece nu sunt conșcriși nemeșii scutiți de dări.

Încă în 1595 apar într-o conscripție militară nume românești, pentru ca una din 1797 să consemneze nu mai puțin de 16 nemeși de origine română și un mare număr de oameni liberi, toți români.

În 1451, aparține familiei Bathori, căreia îi este cedată de către Kusaly Jancsi Laszlo pentru ca în 1548 să fie pomeniți proprietarii Deeshazi Lajos, Mutos și Cseh iar în 1635, văduva lui Haraklanyi Miklos.

Vatra localității s-a dezvoltat de o parte și de alta a văii Bârsei, pâraul trecând pe toată lungimea centrului localității prin mijlocul străzii principale. În partea de NV, localitatea s-a dezvoltat tentacular, urcând pe drumurile dintre pâraiele care alimentează

valea principală, ca o localitate de tip răsfirat, în partea de SE, unde apar lotizări recente, dar caracteristică este apariția unor ulițe care dublează strada principală, pentru a asigura acces la noile loturi rezultate din împărțirea în două a lungimii parcelelor existente. Rezultă astfel o rețea stradală cu ochiuri mari, cu străzi destul de puțin sinuoase, pe care gospodăriile sunt amplasate la frontul străzii pe parcele foarte alungite de formă trapezoidală, mai largi spre stradă și mai înguste spre partea posterioară, cu laturile lungi ușor curbate. Străzile mai noi sunt ușor de recunoscut, fiind drepte și cu parcele dreptunghiulare egale și mai puțin alungite.

Construcțiile sunt amplasate la mică distanță de frontul străzii, orientate cu latura îngustă spre stradă. La majoritatea gospodăriilor, șura este amplasată în continuarea casei. Cea mai mare parte a construcțiilor sunt realizate în ultimul secol, fără a prezenta caracteristici arhitecturale deosebite. Cele mai multe, realizate în ultimele decenii, sunt partere din zidărie, cu acoperișuri în 4 ape, cu învelitoare din țiglă. Planul casei este cel mai adesea dreptunghiular, cu prispă pe latura lungă dinspre curte, fără elemente decorative.

Petri vorbește de o biserică greco – catolică din lemn construită în 1701, dar biserica de lemn actuală este datată 1753. Aceasta are hramul “Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” și este înscrisă în Lista Monumentelor Istorice și de Arhitectură sub codul Sj-II-m-A-05050. Este o biserică cu dublă streășină, de tip maramureșean, fiind singura de acest fel din județul Sălaj.

Localitatea Inău. Prima atestare documentară datează din 1387, când este amintit sub numele de “*Ineu*” între proprietățile cetății Aranyos. Sub diverse grafii acest nume se păstrează până în azi. În 1423 este amintit ca *villa valachalis* într-o scrisoare a Capitlului de Oradea, în timp ce la 1596 un document al Conventului din Cluj Mănăștur o consideră sat maghiar. La 1733 existau însă 30 de familii românești, în timp ce în 1759 se conscriu 352 de suflete greco – catolice.

În decursul timpului, așezarea s-a aflat în proprietatea familiei Kusaly, o vreme Jakcsi și apoi Dragfi.

Petri afirmă că în 1470 localitatea avea biserică de piatră în care mai târziu s-a slujit în rit evanghelic, biserică ce avea timpan și cimitir, dar aceasta nu s-a păstrat. În cimitirul actual există o biserică de lemn greco – catolică, iar biserica ortodoxă de zidărie este de dată recentă.

Vatra localității s-a dezvoltat mai întâi în lunca pârâului Inău, ca o localitate de tip răsfirat, cu o rețea stradală simplă, constituită în principal din două străzi destul de puțin sinuoase situate de o parte și de alta a văii, dar destul de departe de aceasta pentru a permite mobilarea pe ambele părți. Gospodăriile în această parte a satului sunt amplasate la frontul străzii pe parcele de formă trapezoidală, mai largi spre stradă și mai înguste spre partea posterioară, caracteristice pentru o parcelare medievală, dar mai puțin adânci ca la celelate sate, datorită condițiilor de relief.

Ulterior satul s-a dezvoltat în lunca largă și plană a Someșului. Străzile mai noi sunt ușor de recunoscut, fiind drepte și cu parcele dreptunghiulare egale și mai puțin alungite.

Construcțiile sunt amplasate la mică distanță de frontul străzii, orientate cu latura îngustă spre stradă. Nu găsim o regulă în ceea ce privește conformarea gospodăriei, soluțiile variind în funcție de forma și mărimea parcelei. Cea mai mare parte a construcțiilor sunt realizate în ultimul secol, fără a prezenta caracteristici arhitecturale deosebite. Cele mai multe, realizate în ultimele decenii, sunt partere din zidărie, cu acoperișuri în 4 ape, cu învelitoare din țiglă. Planul casei este adesea pătrat sau în “L”, în timp ce casele mai vechi au plan dreptunghiular, cu prispă pe latura lungă dinspre curte, fără elemente decorative.

Localitatea deține o construcție aflată pe Lista Monumentelor Istorice și de Arhitectură, anume biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril", construită în anul 1832, situată în cimitir și clasificată sub cod Sj-II-m-B-05069.

În afară de aceasta, mai găsim în localitate o construcție datând din 1910, cu funcțiunea de moară comunală. Este o construcție din zidărie de cărămidă, parter, cu rezalite, fără decorații. Acoperișul actual, din țiglă, în 4 ape, probabil că nu mai este cel original. În momentul de față este în curs de reabilitare pentru a adăposti o activitate economică.

Localitatea Șoimuș. Prima atestare documentară, la 1205, vorbește de "villa Solumus", iar la 1387 se precizează "villa olachalis Salumus". Până la 1604 apare atât ca *Kissolmos* cât și ca *Nagysolmos*, de mai multe ori, pentru ca la 1733 să apară sub numele de *Solymos*.

Petri notează tradiția populară după care inițial satul era așezat mai în aval, către Jibou, pe partea stângă a pârâului, actualmente (ca și în vremea lui Petri, la începutul sec. XX) fiind acoperit de pădure.

Localitatea a fost dăruită în 1369 familiei Jakcsi, iar în 1387 ținea de cetatea Aranyos, la fel ca celelalte sate ale comunei. Apoi, tot ca celelalte sate, a trecut sub jurisdicția cetății Chioarului și mai apoi a Hododului, pentru ca în 1604 Nagysolymos să fie consemnat ca domeniu al familiei Wesseleny, sub denumirea de *Veslomus praedium*, ceea ce sugerează că cel puțin acea parte a satului nu mai era locuită.

În 1549 și 1553 locuitorii satului nu se supun conșcripției militare, reclamând libertatea câștigată de la Ioan Zapolya.

Satul, de mici dimensiuni, se desfășoară paralel cu valea pe partea stângă a acesteia, de-a lungul unei străzi principale paralelă cu valea, dar mobilată pe ambele fronturi. Din strada principală se ramifică atât spre sud cât și spre nord câteva ulicioare scurte. Pe partea de sud a văii, în lunca formată de pârâul Șuta la confluența cu valea Șoimușului, s-a dezvoltat un nucleu de vatră, posibil ca aceasta să reprezinte partea mai veche, respectiv fostul Kissolymos, judecând după trama stradală răsfirată, parcelele de formă neregulată și străzile sinuoase. În această parte a satului pot fi întâlnite câteva gospodării în care construcțiile ocupă perimetral curtea de formă aproximativ pătrată, formând incinte. Ele nu sunt grupate iar construcțiile respective sunt relativ noi, fără caracteristici arhitecturale mai deosebite.

Partea din aval a localității, în cadrul căreia valea mărginește strada principală, are o lotizare recentă, cu parcele egale, dreptunghiulare.

Cea mai mare parte a construcțiilor sunt realizate în ultimul secol, fără a prezenta caracteristici arhitecturale deosebite. Există câteva case din lemn, cu prispă pe 2 laturi, respectiv pe latura lungă dinspre curte și pe fațada principală, dar și acestea datează cel mult de la începutul sec. XX și au suferit modificări mai ales la acoperișuri, care sunt din țiglă, în 4 ape.

Petri amintește de o biserică greco – catolică de lemn construită în 1836, dar aceasta nu mai există, locul în cimitir fiind ocupat de o biserică contemporană de zidărie, cu 2 turnuri.

Moara comunală din satul Inău este o construcție din 1910.

Pe dealul Fântâniei se cultivă viță de vie hibrid, încă din sec. al XVIII-lea și chiar mai devreme, așa cum rezultă dintr-un document din 1627, care vorbește de o vie în hotarul satului Odorhei.

În sec. XIX se făceau prospecțiuni pentru smoală, petrol și parafină. Nu sunt mărturii sau urme ale exploatării acestora. În prezent se exploatează pietrișurile și nisipurile din albia Someșului.

2.1.3. Evoluții după 1990

Deși ultimele două decenii au adus schimbări semnificative la nivel social, politic, economic și cultural, structura morfo-spațială a satelor comunei Someș Odorhei nu a suferit modificări notabile. Una dintre principalele cauze ale acestei stagnări o reprezintă cadrul social-economic, care favorizează migrația populației tinere către zonele urbane, ducând totodată la îmbătrânirea populației și distrugerea treptată a fondului construit tradițional.

Activitățile economice desfășurate pe teritoriul comunei sunt reduse atât ca număr cât și ca anvergură nereușind să asigure resursele necesare pentru dezvoltarea comunei. După 1990 se poate observa o ușoară creștere a fondului construit, însă din păcate construcțiile noi au un impact negativ, imaginea satului tradițional fiind alterată, majoritatea construcțiilor neținând cont de contextul arhitectural, de specificul zonei în care se realizează.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. Generalități

Comuna Someș Odorhei este situată în nord – vestul țării, în partea de nord a județului Sălaj. Din punct de vedere geografic, comuna Someș Odorhei se plasează în depresiunea Guruslău și zona colinară a Culmii Sălajului, în culoarul Someșului.

Comuna Someș Odorhei are în vecinătate următoarele unități administrative:

- N, Comuna Benesat
- E, Comuna Năpradea
- S, Orașul Jibou
- V, Comuna Dobrin
- N și NV, Comuna Sălățig

Relieful este constituit din dealuri cu pantă lină, cu morfologie ușor vălurită, fragmentate de afluenți de stânga ai Someșului, precum și din lunca largă a acestuia.

Pe teritoriul comunei cea mai mare altitudine este 441 m, la vest de localitatea Someș Odorhei.

2.2.2. Structura geologică și relieful

Geologia regiunii este determinată de amplasarea comunei Someș Odorhei în nord-vestul Bazinului Transilvaniei și în vestul bazinului neogen al Șimleului. Roca de bază este constituită din **argilele roșii continentale** (argile vârgate inferioare) de vârstă paleogenă, respectiv din **argile marnoase cenușii și nisipuri**, peste care s-au depus depozitele aluvionale și deluviale de vârstă cuaternară. În lunca Someșului întâlnim acumulări grosiere de nisipuri și pietrișuri, ceea ce a determinat deschiderea mai multor balastiere.

Bună parte din suprafața comunei este situată pe zonă de luncă stabilă. Versanții sunt formați din roci argiloase continentale de origine paleocenă (complexul argilelor vârgate inferioare), alcătuite din argile roșii micacee pătate cu verede cu intercalații lenticulare de pietrișuri și nisipuri. Acestea se extind pe o grosime până la 100-200 m. În acestea se produc fenomene de instabilitate locală de mică extindere. Satele Bîrsa, Domnin și Soimuș au versanți formați din pământuri argilose formate prin alterarea chimică și fizică a rocii de bază, respectiv a argilelor marnoase pannoniene, care sunt mai dispuși la mișcări de teren.

Adâncimea de îngheț - conform STAS 6054-77 este 90 cm.

Gradul de seismicitate - conform STAS 11100/1-93 comuna se încadrează în macrozona cu intensitatea seismică de gradul 6.

Normativul P 100-1-2006 încadrează teritoriul studiat în zona cu valori de vârf ale accelerației terenului pentru proiectare $ag = 0,08$ pentru cutremure având intervalul mediu de recurență $IMR = 100$ ani, și cu perioada de colț $Tc = 0,7$ sec.

2.2.3. Condiții climatice

Climatul este transcarpatic continental moderat, cu circulația aerului predominant din NV, aceeași cu direcția de scurgere a văilor. Temperatura medie anuală este de 9°C. Precipitațiile atmosferice ating o medie anuală de 800 - 900 mm.

Iernile sunt influențate de aerul polar din nord - vest, ce pătrunde în valuri cu etape temporare, cu precipitații abundente și o medie de temperatură de -6°C. Verile se instalează odată cu aerul cald al ciclonului mediteranean de nord, ce apare aici dinspre sud-vest. Temperaturile trec de multe ori de 22-24°C iar ploile sunt mai puțin abundente. Între acești parametri, se adaugă climatul local caracteristic curenților de aer de pe valea râului Someș, dar și a celor, uneori mai puțin simțite, ce vin din zona Culmilor Dealurilor Sălajului.

2.2.4. Rețeaua hidrografică

Apele care străbat teritoriul comunei sunt râul Someș, văile Inăul, râul Bîrsa și râul Șoimuș.

Comuna este traversată pe partea sa estică de la S la N de valea Someșului cu un debit de 75 m³/sec, care primește ca afluenți de stânga valea Șoimușului, în lunca căreia este așezat satul Șoimuș, valea Bîrsei de-a lungul căreia se înșiră localitățile Domnin și Bîrsa și reședința de comună Someș Odorhei, amplasată la confluența cu Someșul, în lunca largă a acestuia și pârâul Inău, care traversează localitatea cu același nume, amplasată parțial pe această vale și parțial tot în lunca Someșului. Văile acestea, ca și altele cu debit mic aparținând tot bazinului hidrografic al Someșului, nu creează probleme cu excepția văii Bîrsei care în timpul ploilor torențiale inundă zone construite pe teritoriul intravilan al localității Someș Odorhei.

Apa subterană pe versanți nu formează un strat acvifer continuu, ci ea circulă prin fisurile, intercalațiile prăfoase și nisipoase din pachetul deluvial argilos. În zona de luncă este cantonată în depozitele aluvionale mai grosiere, nisipoase și pietriș.

2.2.5. Vegetația și fauna

O treime din suprafața comunei, ocupând partea de sud și centrală a teritoriului, este împădurită, predominând stejarul și fagul.

2.2.6. Elemente naturale de interes deosebit

Nu există astfel de elemente naturale. Peisajul în ansamblu al comunei, și al fiecărui sat în parte este însă valoros.

2.2.7. Riscuri naturale

Teritoriul comunei Someș Odorhei este supus **riscurilor de inundații**, atât din revărsarea Someșului, cât și din scurgerile de pe versanți.

În principal, inundațiile se produc în lunca Someșului, fiind în cea mai mare parte limitate spre vest de terasamentul căii ferate și a drumului județean, fără a afecta intravilanele. Acestea sunt în schimb supuse riscului de inundații, așa cum s-a văzut, în timpul ploilor torențiale, datorită scurgerilor de pe versanți, care pot antrena și mișcări de teren. Zona cea mai supusă riscurilor este porțiunea din intravilanul localității Someș Odorhei situată la confluența pârâului Bîrsa cu râul Someș, unde s-a creat o zonă inundabilă la vest de limita creată de terasamentele amintite, afectând câteva hectare de intravilan.

Au fost identificate două **zone instabile, afectate de alunecări de teren**: în partea estică a satul Bîrsa pe versantul stâng al văii Bîrsei și în satul Șoimuș, pe versantul drept al văii Șoimușului.

2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU

Comuna Someș Odorhei este amplasată în partea central – nordică a județului Sălaj, având în vecinătate următoarele unități administrative:

- N, Comuna Benesat
- E, Comuna Năpradea
- S, Orașul Jibou
- V, Comuna Dobrin
- N și NV, Comuna Sălățig

Toate unitățile administrative înconjurătoare fac parte din județul Sălaj.

Comuna Someș Odorhei este constituită din cinci localități:

- 1) *Reședința de comună **Someș Odorhei***, situată în partea central–estică a teritoriului comunal.
- 2) *Localitatea **Bârsa***, sat aparținător, situat în centrul teritoriului comunal, la vest de reședința de comună Someș Odorhei, la cca. 2 km de aceasta.
- 3) *Localitatea **Domnin***, sat aparținător, situat în partea de vest a teritoriului comunal, pe aceeași vale cu satul Bîrsa și satul reședință de comună Someș Odorhei, practic lipit de primul și la o distanță de cca. 4 km de cea de-a doua.
- 4) *Localitatea **Inău***, sat aparținător, situat în nordul teritoriului comunal, la circa 2 km de satul Someș Odorhei.
- 5) *Localitatea **Șoimuș***, sat aparținător, situat în partea de sud a teritoriului comunal, la circa 4,5 km de drumul județean și la cca 7,5 km de centrul de comună.

Suprafața teritoriului administrativ al comunei Someș Odorhei este de 7824 ha, ceea ce situează comuna Someș Odorhei printre comunele mijlocii ale județului.

Din punct de vedere al căilor de comunicație, comuna Someș Odorhei este deservită de drumul județean **DJ 108 A** care face legătura cu **DN 1H** către Zalău spre sud – vest prin Jibou.

Reședința de comună este legată de localitățile componente prin acest drum județean și prin drumurile comunale **DC 14**, **DC 17** și **DC 18** care pornesc din acesta.

De asemenea, comuna este străbătută pe direcția N – S de **linia principală de cale ferată 400 Jibou – Baia Mare**, având pe teritoriul comunei două halte, la Someș Odorhei și la Inău.

Comuna intră în aria de influență a orașului Jibou, satul Someș Odorhei (reședința de comună) fiind doar la 8 km de acesta, iar teritoriul administrativ învecinându-se cu cel al orașului. De asemenea, comuna este situată la 34 km de municipiul Zalău, reședința județului Sălaj.

2.4. ACTIVITĂȚI ECONOMICE

Din punct de vedere economic, comuna și respectiv localitatea Someș Odorhei se situează în categoria localităților cu funcțiune preponderent agricolă, prezentând condiții pentru o dezvoltare agricol - industrială de prelucrare a produselor agricole locale.

Repartiția pe categorii de folosință a teritoriului administrativ al comunei este următoarea:

Folosința terenului	Suprafața (ha)	%
Agricol	4.672	59,71
Neagricol din care:	3.152	40,29
Păduri și vegetație forestieră	2.547	32,55
Ape	232	2,97
Drumuri	165	2,11
Curți, construcții	129	1,65
Neproductiv	79	1,01
Total teritoriu administrativ	7.824	100,00

Se observă că ponderea terenului agricol în cadrul comunei este puțin sub media județului (62%), fapt compensat de fertilitatea solului datorată așezării în lunca Someșului. Pădurile au o pondere destul de importantă, comparativă cu media pe județ, în timp ce terenul neproductiv este reprezentat în principal de terenurile situate în albia majoră a Someșului, acoperite cu aluviuni din pietriș și nisip, exploatate destul de intens pentru materiale de construcții (în reședința de comună Someș Odorhei există trei balastiere).

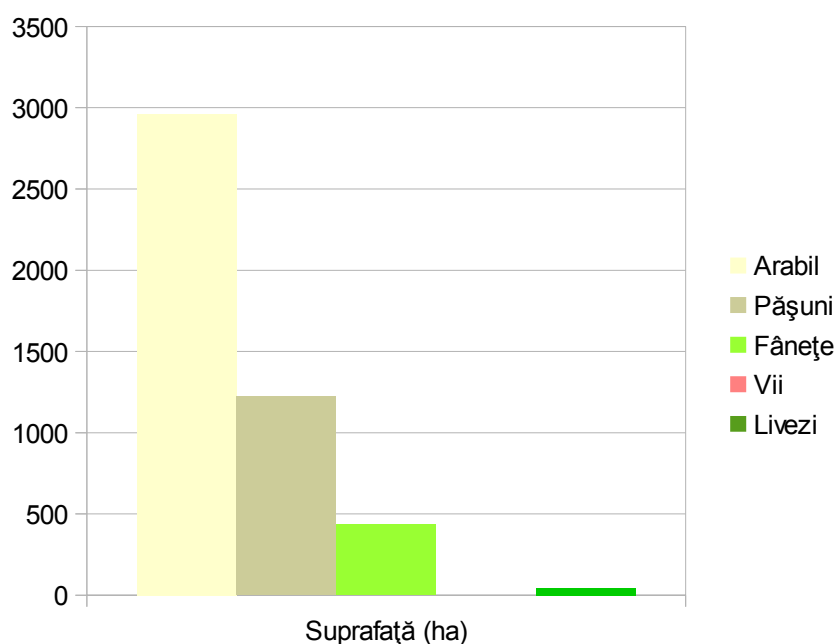
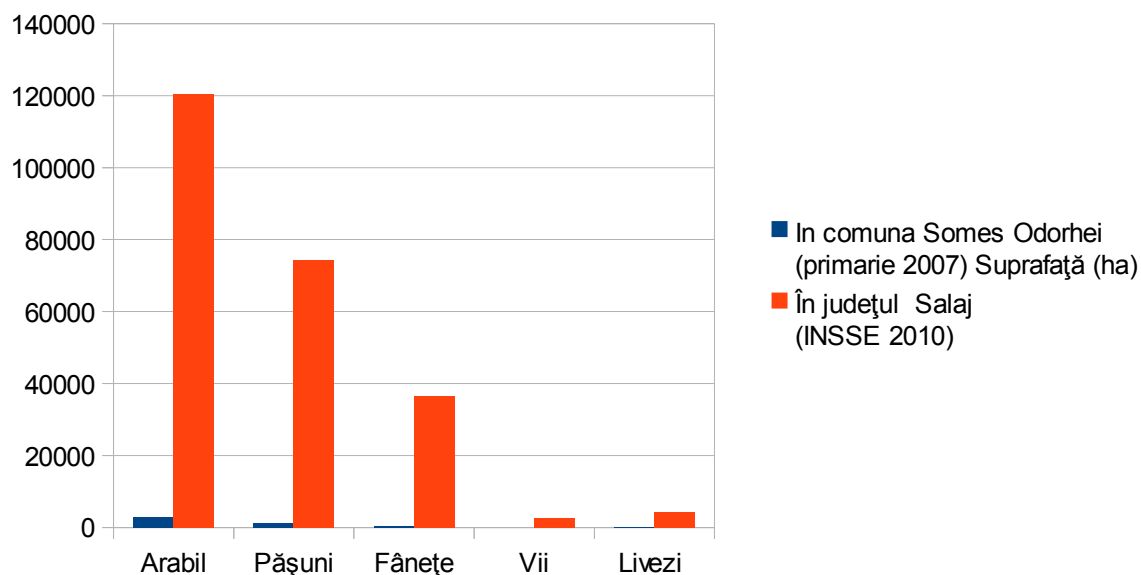
2.4.1. Agricultură și creșterea animalelor

Funcțiunea economică dominantă a comunei este agricultura. Toate localitățile beneficiază de suprafețe relativ întinse de teren agricol, situate parțial în lunca inundabilă a Someșului și parțial pe dealurile de mică înălțime din vestul teritoriului administrativ al comunei. Față de populația actuală a comunei, avem un indice de 1,66 ha agricol /locuitor. Se practică atât culturile de câmp cât și zootehnia.

Pomicultura este destul de puțin extinsă, în ciuda terenului favorabil, iar viticultura, cândva tradițională în zonă, nu se mai practică, micile suprafețe de vie din zona localităților Someș Odorhei și Șoimuș fiind abandonate.

Ca urmare, structura terenului agricol este următoarea:

Categorია de folosință	In comuna Someș Odorhei (primarie 2007)		În județul Salaj (INSSE 2010)	
	Suprafață (ha)	%	Suprafață (ha)	%
Arabil	2964	63,44	120572	36,74
Pășuni	1225	26,22	74348	22,66
Fânețe	437	9,35	36609	11,16
Vii	0	0	2564	0,78
Livezi	46	0,98	4323	1,32
Total agricol	4672	100	328164	72,65

Terenul arabil este utilizat în cea mai mare parte pentru cultura cerealelor, atât a păioaselor cât și a porumbului. În mică măsură se cultivă și plante tehnice ca sfecla de zahăr, iar legumicultura se practică mai mult pentru nevoile proprii ale gospodăriei, existând însă și o unitate aparținând S.C. Fortuna Zalău S.A.

Terenul arabil este cultivat individual de către fiecare deținător, pe mica proprietate țărănească, fără a exista o planificare sau o corelare a culturilor. Nu există asociație agricolă sau unitate mare care să ia terenurile în arendă în scopul de a dezvolta ferme de dimensiuni mai mari. Producția agricolă este utilizată în cea mai mare parte pentru subzistența familiei, fiind foarte rar și în mică măsură valorificată în afară.

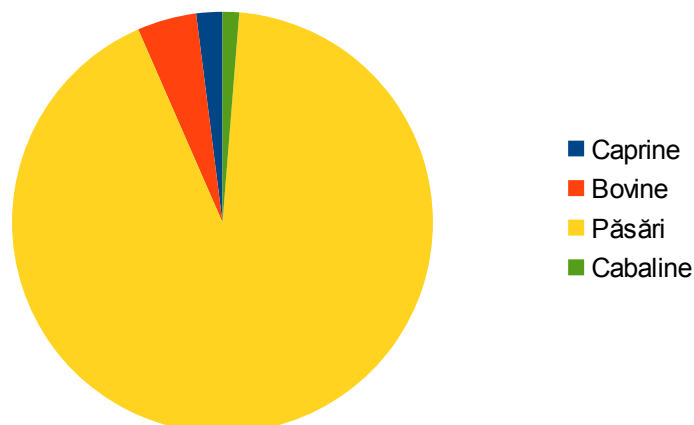
În ceea ce privește structura proprietății agricole, aceasta este prezentată în tabelul de mai jos:

Tip de proprietate	Arabil	Pășuni și fânețe	Livezi	Total agricol
Domeniu public	29	16	-	45
Domeniu privat din care:	2.935	1.646	46	4.627
Persoane fizice/juridice	2.913	737	40	3.690
Primărie	22	909	6	937
Alte unități cu capital majoritar de stat	-	-	-	-
Total comună	2.964	1.662	46	4.672

Din situația de mai sus, indiferent de forma de proprietate, se constată o pondere semnificativă a pășunilor și fânețelor în raport cu suprafața arabilă, ceea ce ar trebui să se reflecte în valoarea șeptelului, dar aceasta este destul de redusă, așa cum se vede din tabelul de mai jos:

Specia	Nr. capete
bovine total din care:	790
mature	560
tineret	230
cabaline	220
bubaline	12
ovine total din care:	4.100
mature	3.630
tineret	270
caprine	350
păsări total din care:	16.000
găini	13.000
palmipede	3.000

	Comuna Someș Odorhei (Primarie 2007)	Județul Salaj (INSSE 2010)	% (din totalul pe județ)
Ovine	4100	189461	2,16
Caprine	350	11367	3,08
Bovine	790	28187	2,8
Păsări	16000	842017	1,9
Cabaline	220	6403	3,44

Toate aceste activități agricole și agro – zootehnice se desfășoară aproape în totalitate în gospodăriile populației. În afară de acestea pe teritoriul comunei funcționează sau doar există dotările pentru următoarele unități de producție agricolă sau legate de serviciile pentru agricultură și zootehnie:

În reședința de comună Someș Odorhei:

- Sere aparținând S.C. Fortuna S.A. Zalău, în trup independent situat în partea de nord a intravilanului;
- Bază de recepție a sfeclei de zahăr, situată în apropierea gării CFR
- Dispensar veterinar
- Mai multe grajduri, parte din ele neutilizate în prezent, grupate în două unități dintre care una este situată în trupul principal de intravilan iar cea de-a doua în trup independent situat în partea de sud a teritoriului administrativ, în apropiere de limita municipiului Jibou. Unul dintre grajduri, de mică capacitate, utilizat în prezent pentru creșterea cailor, se află în centrul localității, lângă moară.

În localitatea **Bîrsa** există un saivan pentru oi amplasat la extremitatea estică a localității, la cca. 200 m distanță de zona de locuit.

În localitatea **Domnin** există un grajd pentru reproducere (stație montă) amplasat în centrul localității.

În localitatea **Inău** există un saivan pentru oi, un grajd și o clocitoare electrică, toate de capacități reduse, amplasate grupat la extremitatea sudică a localității.

În localitatea **Șoimuș** există un saivan pentru oi amplasat în partea de sud-est a localității, în imediata apropiere a zonei de locuit.

2.4.2. Activități industriale

Pe teritoriul administrativ al comunei Someș Odorhei nu există nici o unitate industrială de interes major. A existat o topitorie de in în cadrul localității reședință de comună Someș Odorhei, amplasată în trup independent în partea de sud a comunei, a cărei funcționare a încetat, construcțiile aferente însă au fost menținute iar în parte din acestea funcționează în prezent o unitate de industrie textilă și de confecții.

Subsolul teritoriului comunal este sărac în bogății naturale, cu excepția cantității mari de aluviuni existentă în albia majoră a râului Someș, care se exploatează prin intermediul mai multor balastiere.

Ca urmare, cu excepția atelierului de confecții textile amintit mai sus, a unui gater în localitatea Inău și a mai multor balastiere risipite de-a lungul albiei Someșului, în comună există doar mici unități de prelucrare primară a produselor agricole: mori, distilerii și o presă de ulei în localitatea Inău.

2.4.3. Silvicultura

Comuna Someș Odorhei deține o suprafață de pădure de 2.547 ha, din care 2.509 ha sunt amenajamente forestiere iar 38 ha reprezintă vegetație forestieră.

Dintre acestea, 976 ha se află în Domeniul Public, 948 fiind în administrarea Ministerului Apelor, Pădurilor și Mediului, iar 22 ha aparțin bisericilor. 261 ha se află în proprietatea privată a statului în administrarea Consiliului Local al comunei Someș Odorhei, ca pădure comunală.

Pădurile din teritoriu sunt compuse din stejar și fag, fiind administrate de Ocolul Silvic Jibou.

Deși ponderea pădurilor în comuna Someș Odorhei de 32,55% din totalul fondului funciar, este destul de ridicată, depășind cu mult media pe județ (27 %), exploatarea lemnului nu constituie o activitate importantă în economia acesteia. Există un singur gater în reședința de comună.

2.4.4. Activități turistice

Pe teritoriul comunei Someș Odorhei activitățile turistice sunt slab reprezentate, însă există obiective turistice care ar putea fi puse în valoare prin atragerea unor investitori.

Prezentăm mai jos monumentele de arhitectură și siturile arheologice de pe teritoriul comunei:

1. **Biserica de lemn „Sf. Gheorghe” din satul Bârsa**, cod LMI: SJ-II-m-A-05017, a fost construită la începutul sec. XVIII
2. **Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Domnin**, cod LMI: SJ-II-m-A-05050 a fost construită în anul 1753 și reabilitată în anul 2000.
3. **Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Inău**, cod LMI: SJ-II-m-B-05069 a fost construită în anul 1832
4. **Situl arheologic “Peștean” din localitatea Șoimuș**, cod LMI: Sj-I-s-B-04968, cod RAN: 142765.
5. **Situl arheologic “Rât” din localitatea Șoimuș**, cod R.A.N.: 142765.02

Dezvoltarea turismului în comuna Someș Odorhei s-ar putea realiza prin punerea în valoare și promovarea obiectivelor turistice existente și prin promovarea sau facilitarea la o scară mai mare a turismului de week-end și de vacanță

2.4.5. Servicii și comerț

În comuna Someș Odorhei comerțul și serviciile sunt relativ bine dezvoltate.

1. Reședința de comună Someș Odorhei

- Dotări administrative - reședința de comună Someș Odorhei reunește toate dotările administrative specifice comunelor: Primăria, Consiliul local și Poliția.
- Dotări culturale – cămin cultural, biblioteca comunală și bisericile a trei rituri: ortodox, reformat și baptist.

- Dotări educaționale - serviciile educaționale sunt asigurate de o școală generală
- Dotări medicale - serviciile medicale sunt asigurate de un dispensar uman și unul veterinar.
- Comerț - pe teritoriul localității își desfășoară activitatea 7 unități comerciale.

2. Localitatea Bârsa

- Dotări administrative - lipsesc.
- Dotări culturale - cămin cultural, școală și Biserica de lemn „Sf. Gheorghe”- monument de arhitectură .
- Dotări educaționale - Serviciile educaționale sunt asigurate de o școală generală.
- Dotări medicale – lipsesc.
- Comerț – aprovizionarea cu produse de uz zilnic este asigurată de o unitate comercială

3. Localitatea Domnin

- Dotări administrative - lipsesc
- Dotări culturale - cămin cultural, trei biserici din care Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” - monument de arhitectură
- Dotări educaționale - școală generală
- Dotări medicale – lipsesc
- Comerț – trei unități comerciale

4. Localitatea Inău

- Dotări administrative - lipsesc
- Dotări culturale - cămin cultural, două biserici din care Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” - monument de arhitectură.
- Dotări educaționale - două școli și o grădiniță.
- Dotări medicale – dispensar.
- Comerț – trei unități comerciale

5. Localitatea Șoimuș

- Dotări administrative – Poșta.
- Dotări culturale - două cămine culturale, biserică baptistă.
- Dotări educaționale - Învățăământul este asigurat de o școală generală și o grădiniță.
- Dotări medicale – lipsesc.
- Comerț – trei unități comerciale.

2.5. POPULAȚIE. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

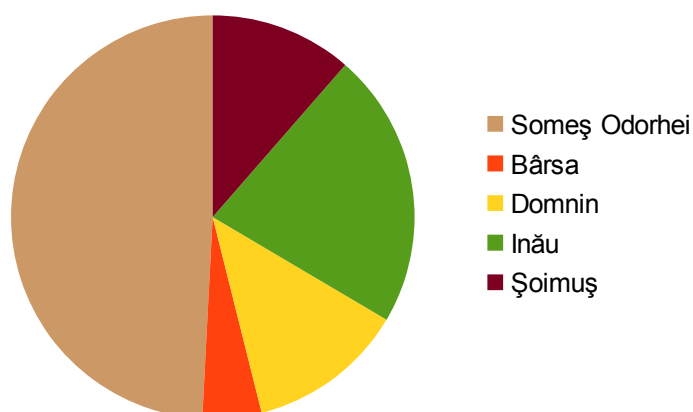
Din punct de vedere al numărului de locuitori, comuna Someș Odorhei este o comună de mărime mijlocie în cadrul județului Sălaj, iar satul reședință de comună este peste media numărului de locuitori pe localitate.

2.5.1. Structura și evoluția populației

Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de statistică Sălaj, la 1.07.2006 populația comunei Someș Odorhei era de 2930 persoane. Pe de altă parte, din datele furnizate de primăria comunei Someș Odorhei pentru anul 2008, populația pe localități

este următoarea:

Localitatea	Nr. locuitori	%
Someș Odorhei	1380	49,16
Bârșa	133	4,74
Domnin	354	12,61
Inău	620	22,09
Șoimuș	320	11,4
Total comună	2807	100%

Diferența de populație este negativă în ciuda stabilirii în comună a unui număr semnificativ de persoane în cursul anului 2006, așa cum reiese din Fișa statistică a localității.

• Dinamica populației

Anul	Someș Odorhei	Bârșa	Domnin	Inău	Șoimuș	Total comună
1850	1121	311	891	553	603	3479
1910	1519	354	986	843	983	4685
1930	1690	365	946	947	934	4882
1956	1715	423	924	1072	853	4987
1966	1631	349	789	1087	734	4590
1977	1670	303	692	1031	671	4367
1992	1373	200	473	762	439	3247
2002	1393	165	429	663	407	3057
2011	1201	129	348	594	306	2578

Se observă că cea mai numeroasă populație s-a înregistrat în perioada recensământului din anul 1956, comuna Someș Odorhei având 4987 de locuitori, după care a început un declin demografic cauzat de migrația forței de muncă spre orașe. Cele mai puternice fenomene de acest gen s-au înregistrat la satele mai izolate Bârșa și Domnin, unde procentul este de aproximativ o treime, față de satele de pe

Someș unde cu excepția reședinței de comună care față de 1956 are acum o populație de aprox. 70%, restul avînd indici apropiați de 50%.

În decurs de 72 de ani (între anii 1930 și 2002), populația a ajuns la dramaticul procent de 62,61 %. Avînd în vedere că datele provizorii totalizează pentru 2011 un număr de doar 2587 locuitori, tragem concluzia că fenomenul de depopulare a ajuns anul trecut la 53,03 %.

Potrivit ultimului recensămînt sunt 1354 de clădiri de locuințe existente în comuna Someș Odorhei, iar **media de locuire** este de 1,91 persoane/locuință.

Din populația totală a comunei 52,32% (1.533 persoane) sunt femeii, iar 47,67 % bărbați (1.397 persoane)

- **Structura etnică** a populației comunei Someș Odorhei este una majoritar românească, la ultimul recensămînt existînd:

Naționalitate	%
români	93,29
maghiari	1,43
rromi	5,16
alte naționalități	0,12
Total comună	100%

- **Structura populației după confesiune**

Întîlnim un procent majoritar de 87,18 % ortodocși, 0,6 % reformați, 4,25 % baptiști, 3,6 % pentecostali, 2,53 % grecocatolici și 1,84% alții.

În ultimul deceniu populația stabilă a comunei Someș Odorhei se află într-o continuă scădere. Dacă la recensămîntul din anul 2002 se înregistrau 3.057 persoane, în 2006 avem 2.930, iar în 2008 doar 2.807 locuitori. Rezultă un spor negativ mediu anual de 11,82 ‰, în mare măsură dat de numărul mare de decese (46, reprezentînd 15,7 ‰ numai în anul 2006).

Cauzele acestor scăderi stau în fenomenul de îmbătrînire a populației, dar nu numai. Municipiul Zalău, la numai 34 km distanță de centrul de comună, orașul Jibou la 8 km distanță, au atras forța de muncă tânără, începînd cu naveta și terminînd cu stabilirea definitivă în aceste orașe. Această diminuare a populației îndeosebi din grupa tinerilor și a persoanelor de vîrstă mijlocie a condus la modificarea structurii demografice în sensul îmbătrînirii populației, scăzînd numărul persoanelor tinere și implicit, natalitatea, cât și la scaderea forței de muncă tinere.

Densitatea populației are valoarea de 35,87 loc/kmp. **Indicele de arealitate** are valoarea 2,78 ha/loc. Este o densitate neobișnuit de mare pentru mediul rural, dată de situarea comunei în culoarul Someșului, într-o zonă ce oferă oportunități economice și de circulație, precum și de apropierea de orașul Jibou aflat în imediata vecinătate.

Natalitatea în anul 2006 a înregistrat o valoare de 9,07 ‰ născuți, mortalitatea infantilă este de 0,7 ‰ iar mortalitatea de 15,7 ‰. Pentru anul de referință 2006, sporul natural a fost negativ ($S_n = - 5,93 \text{ ‰}$). Din populația totală a comunei 52,32% (1.533 persoane) sunt femeii, iar 47,67 % bărbați (1.397 persoane). Aceste valori indică o destul de accentuată feminizare a populației, astfel încît nu se poate preconiza un reviriment demografic decît cu luarea unor măsuri economice care să atragă și să stabilizeze forța de muncă.

2.5.2. Resursele de muncă și populația ocupată

Noile condiții de colectare a datelor statistice nu permit o evaluare exactă a forței de muncă ocupate, în condițiile în care o mare parte a populației este ocupată în agricultura în cadrul gospodăriilor proprii.

Datele statistice înregistrează pentru anul 2006 un număr de 187 salariați, reprezentând cca 6,38 % din populația totală. Repartiția acestora pe domenii de activitate este următoarea:

Domeniu de activitate	Nr. mediu salariați
Agricultură	1
Industrie	80
Comerț	1
Transporturi și poștă	36
Administrație publică, instituții financiare	11
Învățământ	35
Sănătate și asistență socială	24
Total salariați	187

Este evident că această cifră nu ilustrează situația reală, cea mai mare parte a populației active care lucrează în gospodăriile proprii nefiind înregistrată ca atare.

Deoarece structura pe vârste nu a fost înregistrată la recensământul din anul 2002, va fi dificil să se realizeze o prognoză pertinentă a evoluției populației și respectiv a forței de muncă. Este totuși important de remarcat faptul că există un număr semnificativ de copii: 87 înscriși la grădiniță și 265 înscriși în învățământul primar și gimnazial, reprezentând cca. 12,01% din populația comunei. Acest fapt constituie un factor negativ pentru viitorul demografic al comunei, numărul copiilor fiind încă scăzut.

Asigurarea cu locuințe a populației

Datele din Fișa Statistică a comunei pe anul 2006 ne arată următoarea situație :

Locuințe existente total = 1.371

Din care proprietate de stat = 9

Suprafață locuibilă totală = 52.709 mp

Din care proprietate de stat = 52.409 mp.

Din ceea ce rezultă de mai sus observăm că numărul de locuitori raportat la unitatea locuibilă este de 2,13 persoane/locuință în timp ce mărimea medie a locuinței este 38,45 mp. Dacă locuințele au o mărime comparabilă, familiile sunt mici față de media generală, iar locuințele proprietate de stat sunt mai mici decât media pe comună.

2.5.3. Disfuncționalități privind evoluția și structura populației

Principalele disfuncționalități care vizează evoluția și structura populației sunt:

– scăderea populației îndeosebi din grupa tinerilor și a persoanelor de vârstă mijlocie a condus la modificarea structurii demografice în sensul îmbătrânirii populației, scăzând numărul persoanelor tinere și implicit, natalitatea, cât și la scaderea forței de muncă tinere.

– îmbătrânirea populației, datorate migrației tinerilor către zonele urbane - către

mun. Zalău (aflat la 34 km distanță de centrul de comună) și orașul Jibou (la 8 km distanță)

– numărul redus al populației salariate, cu un loc de muncă stabil, ponderea populației active este de 6,38 % din populația totală, lucru ce afectează negativ dezvoltarea comunității.

2.6. CIRCULAȚIE

Comuna Someș Odohei este bine încadrată atât în rețeaua națională de drumuri, precum și în rețeaua națională de căi ferate.

Rețeaua rutieră a comunei Someș Odohei este constituită din următoarele drumuri clasificate:

- drumul județean **DJ 108A** (Limita Jud. Cluj – Huta – Bogdana – Buciumi – Bodia – Agrij – Păușa – Românași – Chichișa – Romita – Creaca – Jibou – Someș Odohei – Inău- Aluniș – Benesat – Limita Jud. Maramureș) – traversează comuna de la sud la nord, trecând prin localitățile Someș Odohei și Inău.
DJ 108 A este în administrarea Consiliului Județean Sălaj, având o structură rutieră nerigidă cu înbrăcăminte asfaltică. Structura rutieră actuală pe acest drum se găsește în stare bună, asigurând deservirea circulației carosabile în condiții corespunzătoare.
- drumul comunal **DC 14** se racordează la drumul județean **DJ 108A** și asigură accesul carosabil principal în satul Inău, formând totodată strada principală a localității
- drumul comunal **DC 17** se racordează la drumul județean **DJ 108A** în localitatea Someș Odohei și asigură legătura carosabilă spre satele Bîrsa și Domnin (**DC 17** aflat în intravilanul celor două sate este și strada principală a localităților)
- drumului comunal **DC 18** ce se racordează la drumul județean **DJ 108A** în orașul Jibou. Accesul carosabil spre satul Șoimuș se asigură prin intermediul drumului comunal **DC 18**

Drumurile comunale DC 14, DC 17 și DC 18 pe teritoriul comunei au fost recent modernizate cu structură rutieră nerigidă cu înbrăcăminte asfaltică, asigurând desfășurarea circulației pe două benzi în condiții bune.

Celelalte străzi (ulițele) din interiorul localităților aparținând comunei Someș Odohei (Someș Odohei, Inău, Bîrsa, Domnin și Șoimuș) sunt în nemodernizate având structura rutieră din pământ balastat, sau cu pituire superficială, aflate într-o stare mai mult sau mai puțin degradată. Scurgerea apelor pe aceste străzi (ulițe) nu este asigurată atât datorita neamenajării șanțurilor cât și datorită neasigurării secțiunilor hidraulice a podețelor. La ușoara mărire a debitelor, în urma precipitațiilor, apele meteorice se scurg pe partea carosabilă a ulițelor, creând făgașe prin antrenarea balastului sau pietrei de pe partea carosabilă. Așternerea materialelor granulare pe suprafața carosabilă s-a făcut periodic, prin umplerea gropilor și făgașelor apărute ca urmare a traficului și precipitațiilor. Aceste intervenții s-au făcut cu procedee și mijloace neadecvate, fără a avea la baza studii și proiecte tehnice, urmărindu-se doar ameliorarea condițiilor de circulație, prin înlăturarea locală a defectelor apărute și nu eliminarea cauzelor care le-au produs.

Categoriile principale de lucrări ce au fost executate pe traseele drumurilor comunale (străzi principale) în intravilanul localităților traversate de acestea, sunt următoarele:

- platforma drumului alcătuită din partea carosabilă cu sistemul rutier proiectat și

acostamentele ce delimitează marginile părții carosabile;

- sistemul de colectare și evacuare a apelor pluviale din zona drumului, alcătuit din șanțuri trapezoidale nepereate sau cu secțiuni betonată, podețe tubulare din tuburi de beton armat prefabricate având diametre adecvate, camere de cădere de beton armat realizate la capătul amonte ale podețelor; Traseele străzilor modernizate, urmăresc riguros, traseele existente. Suprafetele aferente drumurilor, străzilor amenajate, în secțiune transversală nu afectează proprietățile particulare din vecinătate.

În cea ce privește legătura cu calea ferată, reședința de comună Someș Odorhei și satul Inău dispun de gară de mărfuri și călători la linia de cale ferată principală 400 Jibou – Baia Mare. Linia de cale ferată traversează comuna pe direcția N – S, paralel cu albia râului Someș și cu drumul județean DJ 108A, între care este poziționată, situându-se astfel în apropiere de limita de est a teritoriului administrativ al comunei Someș Odorhei.

2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL

De la momentul elaborării P.U.G.1995 și până în prezent cele cinci localități componente ale comunei Someș Odorhei nu au înregistrat evoluții semnificative nici în ceea ce privește întinderea teritoriului intravilan, nici în privința amplasării și suprafețelor zonelor funcționale.

Vom prezenta mai jos situația existentă constatată în analiza de teren efectuată în prezent a principalelor zone funcționale, încercând în același timp o comparație cu prevederile P.U.G. 1995 pentru fiecare localitate în parte, pentru a putea stabili în ce măsură aceste prevederi au fost urmate de o dezvoltare reală și ar putea constitui astfel baza pentru propunerile prezentei documentații.

2.7.1. Intravilanul existent al reședinței de comună Someș Odorhei. Zone funcționale

Intravilanul existent al localității Someș Odorhei prezintă următorul bilanț teritorial:

UTR	Zone funcționale		Cf. P.U.G. 1995		Cf. existent 2008	
			ha	%	ha	%
C	Zona centrală și alte funcțiuni complexe de interes public		3,95	1,54	8,79	3,41
LM	Zonă locuințe și funcțiuni complementare		164,10	63,84	143,38	55,56
I	Zonă unități economice		56,40	21,94	31,72	12,29
	Din care:	Industriale	35,85	13,95	20,45	7,15
		Agricole	20,55	7,99	11,27	4,36
P	Zone verzi (parc, agrement, sport)		3,50	1,36	6,44	2,48
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire		3,20	1,24	2,85	1,10
RF	Zonă cu destinații speciale și echipare teritorială		23,80	9,26	25,18	9,75
	Din care:	Căi de comunicație rutieră	21,40	8,33	22,75	8,81
		Căi ferate	2,40	0,93	2,43	0,94
E	Zonă echipamente tehnico - edilitare		2,10	0,80	0,72	0,28
H	Ape				0,64	0,25
TA	Teren agricol în intravilan				38,40	14,88
Total suprafață intravilan			257,05	100,00	258,12	100,00

O modificare importantă, reprezentând mai mult decât dublarea suprafeței s-a

produs în cadrul zonei funcționale a dotărilor de interes public, prin amplasarea în această perioadă a unui obor pentru animale pe terenul aparținând inițial zonei unităților economice industriale, precum și prin realizarea unor prime amenajări și dotări de interes turistic, din inițiativa unor investitori particulari.

În același timp se poate constata că suprafețele prevăzute prin PUG 1995 pentru unități economice, atât industriale cât și agricole, nu au fost ocupate cu aceste funcțiuni, o bună parte din aceste suprafețe fiind și astăzi terenuri libere, eventual exploatate ca suprafețe agricole.

În ceea ce privește modificarea survenită în cadrul zonei de locuit, aceasta este datorată în principal neconstruirii terenurilor agricole. Aceste terenuri au fost introduse în intravilan în scopul asigurării suprafețelor necesare pentru extinderea zonei de locuit, dar aceasta nu s-a materializat în perioada precedentă. În cadrul bilanțului de situație existentă din documentația prezentă au fost considerate terenuri agricole în intravilan acele terenuri situate în spatele frontului construit pentru care nu s-a găsit o corespondență directă între parcela construită și cea neconstruită, ca și terenurile rămase libere, uneori chiar retrocedate, aparținând fostelor unități agricole și fie libere de la început de construcții, fie eliberate pe parcurs.

De asemenea, unele suprafețe constând din arborete și vegetație arboricolă, situate de-a lungul pâraului Bârsei care străbate intravilanul localității, au fost incluse în cadrul P.U.G 1995 în zona de locuit. Prin analiza de față, am trecut aceste suprafețe la capitolul "zone verzi", pentru a putea asigura protecția lor printr-un regulament adecvat.

În același timp, trebuie menționat că au apărut diferențe datorate metodei diferite de calcul a suprafețelor chiar și în cazul când au fost păstrate elementele fizice determinante, prin prezenta lucrare operațiunile de perimetrare și calcul al suprafețelor realizându-se pentru prima dată digital, pe baza sistemului de coordonate.

2.7.2. Intravilanul existent al localității Bârsa. Zone funcționale

UTR	Zone funcționale		Cf. P.U.G. 1995		Cf. existent 2008	
			ha	%	ha	%
C	Zona centrală și alte funcțiuni complexe de interes public		1,10	1,46	1,23	1,82
LM	Zonă locuințe și funcțiuni complementare		64,20	85,49	43,25	63,83
I	Zonă unități economice		1,05	1,40	1,69	2,49
	Din care:	Industriale	-	-	0,31	0,45
		Agricole	1,05	1,40	1,38	2,04
P	Zone verzi (parc, agrement, sport)		1,05	1,40	2,46	3,63
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire		0,75	1,00	0,56	0,83
RF	Zonă cu destinații speciale și echipare teritorială		5,85	7,79	6,48	9,56
	Din care:	Căi de comunicație rutieră	5,85	7,79	6,48	9,56
		Căi ferate	-	-	-	-
E	Zonă echipamente tehnico - edilitare				-	-
H	Ape		1,10	1,46	0,40	0,59
TA	Teren agricol în intravilan				11,69	17,25
Total suprafață intravilan			75,10	100,00	67,76	100,00

Diferența semnificativă, de cca. 8 ha, se referă chiar la totalul intravilanului și apare între perimetrul aprobat furnizat de Agenția de Cadastru și Publicitate Imobiliară a județului Sălaj și cel prevăzut prin P.U.G. 1995.

2.7.3. Intravilanul existent al localității Domnin. Zone funcționale

UTR	Zone funcționale	Cf. P.U.G. 1995		Cf. existent 2008		
		ha	%	ha	%	
C	Zona centrală și alte funcțiuni complexe de interes public	1,85	1,28	1,58	1,09	
LM	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	124,10	85,70	112,33	77,18	
I	Zonă unități economice	2,70	1,86	1,26	0,87	
	Din care:	Industriale	0,45	0,31	0,65	0,45
		Agricole	2,25	1,55	0,61	0,42
P	Zone verzi (parc, agrement, sport)	0,55	0,38	2,04	1,40	
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	1,05	0,73	2,50	1,71	
RF	Zonă cu destinații speciale și echipare teritorială	12,25	8,46	14,65	10,07	
	Din care:	Căi de comunicație rutieră	12,25	8,46	14,65	10,07
		Căi ferate	-	-	-	-
E	Zonă echipamente tehnico - edilitare	2,30	1,59	0,84	-	
H	Ape			-	0,58	
TA	Teren agricol în intravilan			10,34	7,10	
Total suprafață intravilan		144,80	100,00	145,54	100,00	

2.7.4. Intravilanul existent al localității Inău. Zone funcționale

UTR	Zone funcționale	Cf. P.U.G. 1995		Cf. existent 2008		
		ha	%	ha	%	
C	Zona centrală și alte funcțiuni complexe de interes public	1,25	1,22	1,50	1,51	
LM	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	86,07	84,30	71,41	71,69	
I	Zonă unități economice	2,45	2,40	2,81	2,82	
	Din care:	Industriale	0,60	0,59	0,76	0,76
		Agricole	1,85	1,81	2,05	2,05
P	Zone verzi (parc, agrement, sport)	0,65	0,64	2,59	2,60	
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	1,30	1,27	1,51	1,52	
RF	Zonă cu destinații speciale și echipare teritorială	8,48	8,31	9,13	9,17	
	Din care:	Căi de comunicație rutieră	8,08	7,92	8,70	8,73
		Căi ferate	0,40	0,39	0,43	0,44
E	Zonă echipamente tehnico - edilitare	1,90	1,86	-	-	
H	Ape			0,64	0,63	
TA	Teren agricol în intravilan			10,0	10,06	

				2	
Total suprafață intravilan	102,10	100,00	99,6	1	100,00

2.7.5. Intravilanul existent al localității Șoimuș. Zone funcționale

UTR	Zone funcționale	Cf. P.U.G. 1995		Cf. existent 2008	
		ha	%	ha	%
C	Zona centrală și alte funcțiuni complexe de interes public	1,25	1,36	1,00	1,10
LM	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	74,90	81,36	70,60	77,74
I	Zonă unități economice	3,80	4,13	3,16	3,48
	Din care: Industriale	0,20	0,22	1,29	1,42
	Agricole	3,60	3,91	1,87	2,06
P	Zone verzi (parc, agrement, sport)	1,85	2,01	2,64	2,91
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	1,95	2,12	1,36	1,49
RF	Zonă cu destinații speciale și echipare teritorială	7,20	7,82	7,85	8,64
	Din care: Căi de comunicație rutieră	7,20	7,82	7,85	8,64
	Căi ferate	-	-	-	-
E	Zonă echipamente tehnico - edilitare	1,10	1,20	-	-
H	Ape			0,55	0,61
TA	Teren agricol în intravilan			3,66	4,03
Total suprafață intravilan		92,05	100,00	90,82	100,00

Diferențe între propunerile P.U.G. 1995 și situația actuală au apărut și în cazul localităților Domnin, Inău și Șoimuș. Acestea sunt minime în ceea ce privește totalul intravilanului și se datorează metodologiei diferite de calcul a suprafețelor. În ceea ce privește distribuția zonelor funcționale interiorul intravilanului, diferențele mai importante sunt determinate mai ales de neocuparea unor terenuri agricole din intravilan.

2.7.6. Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ

Categorია de folosință	In comuna Someș Odorhei (primarie 2007)		În județul Salaj (INSSE 2010)	
	Suprafață (ha)	%	Suprafață (ha)	%
Arabil	2964	63,44	120572	36,74
Pășunii	1225	26,22	74348	22,66
Fânețe	437	9,35	36609	11,16
Vii	0	0	2564	0,78
Livezi	46	0,98	4323	1,32
Total agricol	4672	100	328164	72,65

Folosința terenului	Suprafața (ha)	%
Agricol	4.672	59,71
Neagricol din care:	3.152	40,29
Păduri și vegetație forestieră	2.547	32,55
Ape	232	2,97
Drumuri	165	2,11
Curți, construcții	129	1,65
Neproductiv	79	1,01
Total teritoriu administrativ	7.824	100,00

Pe de altă parte, bilanțul teritorial al intravilanului existent al comunei Someș Odorhei se prezintă astfel:

Zone funcționale	suprafața intravilan						Total intravilan comună	Procent din total intravilan comună
	Someș Odorhei	Bârsa	Domin	Inău	Șoimuș			
C Zonă centrală și alte zone cu funcțiuni complexe de interes public	8,79	1,23	1,58	1,50	1,00	14,10	2,13%	
LR Zonă de locuințe și funcțiuni complementare	143,38	43,25	112,33	71,41	70,60	440,97	66,63%	
P Zonă activități de producție	industrială	20,45	0,31	0,65	0,76	1,29	40,64	6,14%
	agricole	11,27	1,38	0,61	2,05	1,87		
V Zone verzi (parcuri, recreere, sport)	6,44	2,46	2,04	2,59	2,64	16,17	2,44%	
G Zonă gospodărie comunală, cimitire	2,85	0,56	2,50	1,51	1,36	8,78	1,33%	

Cc	Zone cu destinații speciale și de echipare teritorială	25,18	6,48	14,65	9,13	7,85	63,29	9,56%
	căi de comunicație rutieră	22,75	6,48	14,65	8,70	7,85		
	căi ferate	2,43	-	-	0,43	-		
E	Zonă echipament e tehnico - edilitare	0,72	-	0,84	-	-	1,56	0,24%
	Ape	0,64	0,40	-	0,64	0,55	2,23	0,34%
TA	Teren agricol intravilan	38,40	11,69	10,34	10,02	3,66	74,11	11,20 %
	TOTAL	258,12	67,76	145,54	99,61	90,82	661,85	100%

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

În baza studiului geotehnic preliminar întocmit în vederea elaborării prezentei documentații a fost stabilită zonificarea teritoriului intravilan al localităților comunei Someș Odorhei în funcție de caracteristici specifice amenajării geotehnice și hidrologice împotriva riscurilor.

2.8.1. Alunecări de teren și solinfluxiuni

a. **Zone instabile, afectate de alunecări de teren** (hașurate cu roșu pe planurile de situație)

Două astfel de zone au fost identificate:

a.1. **În partea estică a satul Bârșa** pe versantul stâng al văii Bârsei.

Caracterizare: s-a produs o alunecare tip delapsivă (regresivă) pe versant cu pantă 11-18% cu morfologie vălurită rupturi în teren, cu arbori înclinați. Casele din zonă, având structură slabă, sunt fisurate, degradate, chiar unele au fost demolate, în partea din amonte s-a încercat consolidarea acestei zone prin retaluzări.

a.2. **În satul Șoimuș**, pe versantul drept al văii Șoimușului .

Caracterizare: această alunecare are caracter regresiv (delapsiv) și este cauzată de nivelul ridicat al apei subterane și de eroziunea bazală a văii. A afectat și clădirea bisericii. S-a încercat consolidarea acestei zone cu un șanț de drenare a apelor de suprafață în amonte de biserică și consolidarea clădirii bisericii prin ramforsări, dar acestea nu au avut efectul scontat.

b. **Zone de versanți relativ stabile** (nehașurate pe planurile de situație).

Majoritatea zonelor de versanți se încadrează în această categorie.

Caracterizare: zone stabile eventual cu mișcări de teren lente de tipul curgerilor plastice, ale căror efecte se pot elimina prin construirea clădirilor.

c. **Zona de luncă cu teren slab de fundare**

Această zonă se întinde dealungul văii Someșului (hașurată cu verde pe planul de

situație).

Caracterizare: este zonă de luncă cu depozite aluvionale slab consolidate, câteodată cu conținut ridicat de materii organice și resturi vegetale în putrefacție cu capacitate portantă slabă.

2.8.2. Eroziuni de maluri

Nu sunt prezente.

2.8.3. Dislocări de stânci

Nu sunt prezente.

2.8.4. Văi torențiale

Nu sunt prezente.

2.8.5. Zone inundabile

Teritoriul comunei Someș Odorhei este supus riscurilor de inundații, atât din revărsarea Someșului, cât și din scurgerile de pe versanți. Astfel, în data de 27 iulie 2008, datorită scurgerilor de pe versanți și ploilor abundente, au fost afectate în localitățile Someș Odorhei, Domnin și Bîrsa un număr de 43 locuințe, respectiv 53 gospodării și un saivan inundate, 10 podețe colmatate, 53 ml apărare de mal afectați, precum și 59 ha de arabil și 37 ha pășuni și fânețe inundate.

În principal, inundațiile se produc în lunca Someșului, fiind în cea mai mare parte limitate spre vest de terasamentul căii ferate și a drumului județean, fără a afecta intravilanele. Acestea sunt în schimb supuse riscului de inundații, așa cum s-a văzut, în timpul ploilor torențiale, datorită scurgerilor de pe versanți, care pot antrena și mișcări de teren. Zona cea mai supusă riscurilor este porțiunea din intravilanul localității Someș Odorhei situată la confluența pârâului Bîrsa cu râul Someș, unde s-a creat o zonă inundabilă la vest de limita creată de terasamentele amintite, afectând câteva hectare de intravilan. Pentru eliminarea acestui risc s-a luat deja măsura realizării unui baraj în amonte de localitatea Someș Odorhei, în scopul de a reglementa debitul pârâului Bîrsa, vinovat de aceste inundații.

2.8.6. Zone mlăștinoase

Nu sunt prezente.

2.9. ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ

2.9.1. Gospodărirea apelor

Pentru protecția împotriva inundațiilor a zonei de vest a localității Someș Odorhei, situată pe Valea Bârsei, s-a proiectat un baraj cu lac de acumulare a viiturilor, acumulare nepermanentă, cu evacuare controlată a apelor pluviale spre aval, care se varsă în râul Someș.

2.9.2. Alimentare cu apă

În prezent zona studiată în PUG, respectiv comuna Someș Odorhei, dispune de sistem de rețele de distribuție pentru alimentarea cu apă potabilă a consumatorilor casnici în localitatea Someș Odorhei, în conformitate cu proiectul de alimentare cu apă în comuna

Someș Odorhei, județul Sălaj, elaborat și executat de SOLEL BONEH INTERNAȚIONAL-TAHAL JOINT VENTURE, investiție ce a fost pusă în funcțiune în anul 2008, operator fiind Compania de Apă Someș, Filiala Sălaj.

Alimentarea cu apă potabilă a populației din localitatea Someș Odorhei se face în prezent prin cișmele stradale, urmând ca după realizarea sistemului de canalizare menajeră centralizat, consumatorii să fie racordați la sistemul de alimentare cu apă.

Sistemul de alimentare pentru comuna Someș Odorhei este alcătuit din :

- **sursa de apă**, care este reprezentată de captarea apei subterane din sursa existentă pentru alimentarea cu apă potabilă a orașului Jibou;

- **stație de pompare** existentă la gospodăria de apă Jibou, stație echipată cu electropompe cu turație fixă, de unde apa captată se pompează în rezervorul de înmagazinare din Someș Odorhei.

- **conducta de aducțiune** între gospodăria de apă Jibou și rezervorul de 550 mc, ce transportă debitul necesar de la sursă aferent localităților comunei Someș Odorhei, în lungime de $L=2500$ m, PEID, $D=180$ mm.

- **stație de clorare** pentru un debit de 10,20 l/s, este o construcție metalică de tip container cu dimensiunile 6,10 x 2,50 x 2,51 m, izolat termic și anticoroziv, pe fundații de beton, cu două compartimente, unul în care se află buteliile de Cl_2 și aparatul de dozare, iar celălalt în care se află pompa pentru ejectorul de clor, instalația de contorizare și instalațiile anexe. Amestecul clorului cu apa și timpul de contact se realizează în rezervorul de înmagazinare de 500 mc.

- **rezervor de 550 mc** în Someș Odorhei, cu rol de înmagazinare a volumului de compensare și volumul rezervei intangibile de incendiu pentru localitățile comunei Someș Odorhei;

Rezervorul de 550 mc este realizat din elemente prefabricate respectiv din panouri metalice 1,22 x 1,22 m, preuzinate și asamblate sub forma unui recipient paralelipipedic suprateran, așezat pe un sistem de grinzi transversale cu înălțimea de 60 cm ce sunt așezate pe un radier general din beton armat de 30 cm grosime. Rezervorul este izolat termic și protejat la exterior cu ajutorul unor plăci din poliuretan protejate la exterior cu un plastic dur;

- **stație de pompare SPB** cu 2+1 pompe booster având $Q=30$ mc/h, $H=60$ mCA, $P=7,0$ kw, pentru alimentarea consumatorilor din Someș Odorhei.

Stația de pompare se echipează cu 2+1 pompe booster, având caracteristicile $Q_{tot}=30$ mc/h, $H=60$ mCA, $P=7,0$ kw și o pompă de incendiu având $Q=5$ l/s= 18 mc/h, $H=60$ mCA, $P=4,0$ kw. Stația de pompare cu pompe booster este prevăzută cu convertizor de frecvență, prin care se obține variația turației la fiecare pompă, astfel încât se realizează în rețeaua de distribuție o presiune constantă și un debit variabil, care se mulează pe curba de consum. Stația de pompare cuprinde electropompe, conducte, piese speciale, armături și instalații electrice de forță și automatizare, care se amplasează într-un container metalic monobloc, cu dimensiunile 6,10 x 2,50 x 2,51 m, izolat termic și anticoroziv și prevăzut cu instalații mecanice de ventilație și încălzire. Containerul s-a amplasat pe o fundație din beton armat.

- **rețea de distribuție** în localitatea Someș Odorhei, în lungime totală de aproximativ 14,00 km, prevăzută din polietilenă de înaltă densitate PEID, Pn 6, cu diametre cuprinse între 63-200 mm;

Distribuția apei se face prin cișmele stradale, într-o primă etapă, până la realizarea sistemului de canalizare a apelor uzate menajere localitatea Someș Odorhei, județul Sălaj, iar în etapa finală distribuția se va face prin cișmele stradale sau în curțile

consumatorilor și prin branșamente la rețeaua de distribuție stradală, deoarece construcțiile vor dispune de instalații interioare de apă și canalizare.

Rețelele de distribuție se echipează cu cișmele stradale, cămine de vane de secționare, golire, aerisire etc. și un hidrant subteran de incendiu.

În localitatea Someș Odorhei, conductele de distribuție a apei potabile sunt amplasate de-alungul drumurilor județene, comunale și pe ulițele localității, sunt pozate subteran pe spațiul cuprins între acostamentul drumului și limita proprietăților.

Dimensionarea rețelelor de distribuție s-a făcut la debitul de apă din etapa de perspectivă Q_{or} max, în concordanță cu tema de proiectare, cu standardele și normativele în vigoare.

Verificarea rețelelor s-a făcut la debitul din etapa de perspectivă luând în considerare și debitul de incendiu exterior, Q_{or} max + Q_{ie}.

Dimensionarea și verificarea rețelelor de distribuție s-a făcut cu condiția asigurării în cel mai îndepărtat punct de consum debitul și presiunea minimă de 7mCA, în caz de incendiu.

Localitățile Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș nu dispun de rețele de apă în sistem centralizat. În aceste localități apa se asigură din puțuri săpate sau forate, din izvoare, etc.

2.9.3. Canalizare

Localitățile comunei Someș Odorhei nu dispun de sistem de canalizare menajeră și pluvială. Apele uzate menajere sunt colectate în sistem local, în bazine vidanjabile sau sunt deversate în canalele de scurgere a apelor pluviale. Apele uzate menajere colectate în sistem local sunt transportate cu vidanaje pe câmp sau la stația de epurare Jibou, județul Sălaj.

Colectarea apelor pluviale se face prin rigolele existente de ambele părți ale drumurilor existente în zona studiată, care le transportă și le deversează în văile ce străbat satele Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș din comuna Someș Odorhei, văi ce sunt afluenți al râului Someș, care face parte din bazinul hidrografic al Someș-Tisa.

Pentru protecția împotriva inundațiilor a zonei de vest a localității Someș Odorhei, situată pe Valea Bârsei, s-a proiectat un baraj cu lac de acumulare a viiturilor, acumulare nepermanentă, cu evacuare controlată a apelor pluviale spre aval, care se varsă în râul Someș.

2.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Zona studiată a comunei Someș Odorhei este traversată de linii electrice aeriene de medie și înaltă tensiune, de 20 kV-110 kV, ce alimentează localitățile din zonă, precum și alte așezăminte din județul Sălaj și din județele învecinate.

Traseele liniilor electrice de medie și înaltă tensiune sunt amplasate înafara intravilanului localităților, cu excepția racordurile la posturile de transformare.

Localitățile comunei Someș Odorhei sunt alimentate cu energie electrică de la sistemul energetic național.

În prezent, zona se alimentează cu energie electrică astfel:

-localitatea Someș Odorhei de la șase posturi de transformare situate în zone ușor accesibile a localității.

-localitatea Bârsa de la un post de transformare.

-localitatea Domnin de la un post de transformare.

-localitatea Inău de la trei posturi de transformare.

-localitatea Șoimuș de la două posturi de transformare.

Posturile de transformare din localitatea Someș Odorhei sunt amplasate astfel :

- un post trafa la SC DUMBRĂVIȚA SRL(fosta Fermă AGROMIXT SA nr.4),
- un post trafa la SC MERLIN SRL (fosta TURNĂTORIE),
- un post trafa la SC AGROMECA SA,
- un post trafa în zona grajdurilor fostului CAP
- un post trafa pe strada Pe Groapă,
- un post trafa pe DC 17, strada ce duce la Bârsa,
- un post trafa în zona centrală, pe strada principală, DJ 108A, ce face legătura între Jibou-Inău.

Postul de transformare din localitatea Bârsa este amplasat în zona centrală a localității.

Postul de transformare din localitatea Domnin este amplasat în zona centrală a localității,

Posturile de transformare din localitatea Inău sunt amplasate astfel :

- două posturi trafa în zona centrală a localității,
- un post trafa în zona Presei de Ulei

Posturile de transformare din localitatea Șoimuș sunt amplasate astfel :

- un post trafa în zona centrală a localității,
- un post trafa la Cantonul Silvic

Distribuția se face prin linii electrice aeriene de 0,4 KV.

Rețelele electrice și postul de transformare existente asigură necesarul de consum de energie electrică al obiectivelor din zonă, care au capacitatea de a prelua unitățile de prestări servicii și producție care funcționează în prezent precum și consumatorii casnici de energie electrică.

2.9.5. Telefonie, CATV, internet

Rețeaua de telefonie mobilă în prezent nu asigură acoperire în toată zona studiată.

În prezent se folosește sistemul de telefonie fixă, care și în viitor va rămâne principalul mod de comunicare.

Teritoriul comunei Someș Odorhei este traversat de linia de telecomunicații din fibră optică, de la care se face racordul cu fibră optică la centralele digitale existente în comună.

2.9.6. Alimentarea cu căldură

Alimentarea cu energie termică a obiectivelor din zona studiată, comuna Someș Odorhei, se face cu combustibil solid (lemn, etc.) și gaz lichid sub presiune, tip GPL, în rezervoare sau butelii de diferite capacități.

Încălzirea încăperilor obiectivelor din localitățile Someș Odorhei, Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș, comuna Someș Odorhei, județul Sălaj, se face cu sobe de teracotă, fontă și tablă, folosind combustibil solid; cu corpuri statice (radiatoare din oțel, aluminiu sau fontă) care se alimentează cu apă caldă de la centrale termice proprii alimentate cu combustibil solid sau gazos.

2.9.7. Alimentare cu gaze naturale

În prezent în localitățile Someș Odorhei și Bârsa sunt executate sistemul de distribuție de gaz natural, s-a executat și stația de primire-predare și racordul la magistrala de transport a gazului natural.

Aproape 60% dintre locuințele satelor Someș Odorhei și Inău au fost racordate la rețeaua de gaz metan.

2.9.8. Gospodărie comunală

Colectarea deșeurilor menajere se face centralizat de către Primaria Someș Odorhei (ce a ales să gestioneze singură deșeurile), având un Serviciu Public de Salubritate în cadrul administrației locale autorizat.

Comuna Someș Odorhei aparține zonei 1 de depozitare a deșeurilor, acestea fiind duse la depozitul ecologic central Dobrin.

2.10. PROBLEME DE MEDIU

Cadrul natural

Comuna Someș Odorhei este așezată într-un cadru natural variat, dispunând de teren fertil de luncă dar și de teren agricol pe dealuri cu pantă lină, dar cu soluri cu fertilitate moderată sau chiar scăzută, care favorizează mai ales creșterea animalelor.

Suprafața acoperită de păduri este mare comparativ cu alte comune. În aceste condiții, potențialul turistic oferit de peisajul submontan nu este valorificat suficient.

Riscuri naturale

Au fost identificate zone de instabilitate de mică întindere, în intravilanele satelor Bârșa și Șoimuș.

Văile înguste ale pâraielor care străbat localitățile, precum și scurgerile de pe versanți pot produce inundații la ploi torențiale.

Râul Someș produce inundații care afectează terenurile agricole din apropiere.

Monumente ale naturii și istorice

Pe teritoriul comunei Someș Odorhei nu au fost identificate zone sau obiective care să constituie monumente ale naturii.

Există un sit arheologic în localitatea Șoimuș clasificat în Lista Monumentelor Istorice sub nr. Sj-I-s-B-04968, identificând o așezare neo – eneolitică de tip aparținând culturii “Tisza” pe dealul “Peștean”. Același sit este menționat în Repertoriul Arheologic Național sub codul 142765.1, în apropierea acestuia, în zona numită “Rât”, în partea inferioară a versantului, fiind identificată o așezare eneolitică de tip “Tiszapolgar”, cod RAN 142765.2.

Deasemenea, în localitățile comunei există trei monumente clasificate:

1. Biserica de lemn “Sf.Gheorghe” din satul Bârșa, situată în cimitirul vechi, astăzi scos din funcțiune, înscrisă în Lista Monumentelor Istorice și de Arhitectură sub nr. Sj-II-m-A-05017;

2. Biserica de lemn “Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din satul Domnin, cu streșină dublă, de tip maramureșan, înscrisă în Lista Monumentelor Istorice și de Arhitectură sub nr. Sj-II-m-A-05050;

3. Biserica de lemn “Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din satul Inău, situată de asemenea în cimitir, dar în funcțiune, înscrisă în Lista Monumentelor Istorice și de Arhitectură sub nr. Sj-II-m-B-05069.

Reședința de comună Someș Odorhei mai deține două construcții mai vechi, anume biserica ortodoxă, construită din zidărie în anul 1902 și fosta primărie, construită în 1920, actualmente revalorificată cu funcțiunea de casă de copii de tip familial. Aceste construcții nu reprezintă valori deosebite din punct de vedere arhitectural.

În satul Inău există o construcție, fostă moară comunală, realizată în 1910. Are acoperișul modificat și nu are elemente decorative.

Spații verzi

În toate localitățile străbătute de pâraie, zona din imediata vecinătate a acestora este ocupată cu vegetație spontană constituită din arbori și arboret specific zonelor umede. Aceste terenuri fac parte din proprietățile private ale locuitorilor.

În două din localitățile comunei, respectiv în reședința de comună Someș Odorhei și în satul Bîrsa, există câte un teren de sport (fotbal).

Zone de recreere, odihnă, tratament

La limita vestică a localității Someș Odorhei există o suprafață de teren ce a fost achiziționată de actualul proprietar în scopul amenajării unei zone turistice. Până în prezent au fost realizate câteva cabane și un mic lac de agrement.

Între localitățile Someș Odorhei și Inău, în imediata apropiere a drumului județean, este în curs de realizare o amenajare piscicolă, în jurul căruia se intenționează deasemenea dezvoltarea unei zone turistice.

În localitatea Șoimuș, în afara trupului principal de intravilan, există un fost canton silvic, actualmente transformat în casă de vacanță.

2.11. DISFUNȚIONALITĂȚI

2.11.1. Disfuncționalități la nivelul comunei

În general, comuna Someș Odorhei suferă de disfuncționalitățile economice și sociale generate de schimbările de după decembrie 1989. Principala disfuncționalitate o reprezintă emigrarea forței de muncă.

Alte disfuncționalități structurale sunt:

- nevalorificarea potențialului turistic;
- echipare edilitară incompletă;
- rețea stradală nemodernizată în localități;
- risc de inundații;
- risc de alunecări de teren.

2.11.2. Disfuncționalități la nivelul localităților

1) Reședința de comună Someș Odorhei

Trupul principal al localității se află în zona de luncă cu *teren slab de fundare*, această zonă se întinde dealungul văii Someșului (hașurată cu verde pe planul de situație).

Zona cea mai supusă *riscurilor de inundații* este porțiunea din intravilanul localității Someș Odorhei situată la confluența pârâului Bîrsa cu râul Someș, unde s-a creat o zonă inundabilă la vest de limita creată de terasamentul căii ferate și a drumului județean (hașurată cu albastru), afectând câteva hectare de intravilan.

Localitatea Someș Odorhei nu dispune de sistem de canalizare menajeră și pluvială.

Monumente de arhitectură clasificate nu au fost identificate, însă propuneri de clasare în Lista Monumentelor Istorice s-au formulat pentru: Anexa agricolă de la nr. 65 din satul Someș Odorhei, aflată în proprietatea primăriei.

Au fost identificate cladiri protejate urbanistic (CPU), cu o valoare arhitecturală

locală: Biserica ortodoxă, Biserica reformată, Oficiul PTTR, Dispensarul medical, Casa de tip familial pentru protecția copiilor defavorizați, casele și anexele gospodărești de la numerele: 19, 40, 236, 263, 300, 365, 366, 368, 374, 516, anexa din anul 1763, 412, 526, casa din anul 1936, 405, 406, 423, 440, 515, 565.

2) Localitatea Bârsa

În partea estică a satul Bârsa pe versantul stâng al văii Bârsei s-a identificat o zonă afectată de alunecări de teren (hașurate cu roșu pe planurile de situație).

Localitatea Bârsa nu dispune de rețele de apă în sistem centralizat. Apa se sigură din puțuri săpate sau forate, din izvoare, etc

Monument de arhitectură clasificat: Biserica de lemn „Sf. Gheorghe” din satul Bârsa, cod LMI: SJ-II-m-A-05017

Clădiri protejate urbanistic (CPU) în satul Bîrsa - Școala, Magazinul, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 7, 8, 21, 22, 42, 45, 52;

3) Localitatea Domnin

Localitatea Domnin nu dispune de rețele de apă în sistem centralizat. Apa se sigură din puțuri săpate sau forate, din izvoare, etc

Studiul istoric din punct de vedere urbanistic identifică următorul monument de arhitectură clasificat: Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Domnin, (la nr.57), cod LMI: SJ-II-m-A-05050

Clădiri protejate urbanistic (CPU) în satul Domnin - Școala și Casele și anexele gospodărești de la numerele: 34, 38, 81, 148, 149, 156, 177, 178, 187, 193;

4) Localitatea Inău

Localitatea Inău nu dispune de rețele de apă în sistem centralizat. Apa se sigură din puțuri săpate sau forate, din izvoare, etc

Monument de arhitectură clasificat: Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Inău (nr.50), cod LMI: SJ-II-m-B-05069

Clădiri protejate urbanistic (CPU) în satul Inău – Halta CFR, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 36, 38, 226, 240.

5) Localitatea Șoimuș

Zonă afectată de alunecări de teren (hașurate cu roșu pe planurile de situație) s-a indentificat în satul Șoimuș, pe versantul drept al văii Șoimușului

Localitatea Șoimuș nu dispune de rețele de apă în sistem centralizat. Apa se sigură din puțuri săpate sau forate, din izvoare, etc

Pe teritoriul localității Șoimuș sunt prezente două situri arheologice:

- Situl arheologic “Peștean”, cod LMI: Sj-I-s-B-04968, cod RAN: 142765.1 este o așezare neo – eneolitică aparținând culturii “Tisza”, situat pe dealul cu același nume.

- Situl arheologic “Rât” cod R.A.N.: 142765.02, este situat în apropierea sitului menționat anterior, în zona numită tot “Rât”, aici fiind identificată o așezare eneolitică cu locuire civilă de tip “Tiszapolgar”.

Clădiri protejate urbanistic (CPU) în satul Șoimuș - Biserica ortodoxă, moara, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 24, 38, 49, 149, 150, 179, 207, 208, magazin an 1918.

2.12. NECESITĂȚI ȘI OPTIUNI ALE POPULAȚIEI

Principalele cerințe rezultate în urma discuțiilor cu reprezentanții Primăriei sunt:

- asigurarea de fonduri pentru modernizarea tramei stradale a localităților
- asigurarea cu fonduri pentru completarea rețelelor și echipamentelor de alimentare cu apă potabilă și realizarea canalizării
- realizarea de programe pentru obținerea de fonduri în vederea dezvoltării unor activități legate pe de o parte de exploatarea turistică a zonei, pe de altă parte de prelucrarea locală a produselor agricole
- extinderea perimetrului localităților, respectiv crearea unor trupuri independente de intravilan în vederea asigurării dezvoltării zonei de locuit temporar (case de vacanță) pe de o parte, dar și pentru primirea unor investitori în turism și industrie, pe de altă parte.

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

În vederea elaborării prezentei documentații de actualizare a P.U.G. al comunei Someș Odorhei a fost întocmite următoarele studii de fundamentare:

- studiul geotehnic care a stabilit condițiile de fundare și zonele de risc de pe teritoriile intravilane ale localităților comunei Someș Odorhei;
- studiu istoric al comunei Someș Odorhei întocmit de Muzeul de Istorie Zalău;
- studiu de fundamentare privind evoluția istorico-urbanistică a localităților comunei Someș Odorhei (vezi vol. Separat).

3.2. EVOLUȚIA POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

În ciuda evoluției demografice din ultimul timp, creșterea veniturilor populației și trendul crescând de implementare a unor activități economice noi duc la concluzia că, prin asigurarea unor condiții adecvate, este posibilă stabilizarea populației în localități și chiar creșterea acesteia prin întoarcerea unei părți a emigranților și prin afluxul de turiști.

Stabilizarea populației în localități prin întoarcerea unei părți a emigranților și prin afluxul de turiști se poate face prin asigurarea unor condiții adecvate.

Pentru a se micșora rata de migrare a forței de muncă este necesară realizarea de investiții pentru mărirea calității vieții și facilitarea investițiilor în industria agricolă, fapt ce va genera locuri de muncă.

Considerând implicațiile zonelor inundabile ca prioritate imediată va fi regularizarea, adâncirea și protejarea malurilor apelor ce traversează satele componente ale comunei Someș Odorhei, astfel încât să se minimalizeze riscul inundațiilor pe intravilanul localităților.

Prioritățile imediate sunt reprezentate de aducțiunea cu apă și canalizare menajeră, cât și infrastructura drumurilor comunale, realizarea de trotuare publice și rigole

Pe termen mediu prioritatea este reprezentată de corectarea profilelor geometrice ale străzilor secundare și executarea de trotuare publice și rigole pentru acestea.

Pe termen lung se va urmări sprijinirea industriei agricole pe teritoriul comunei și dezvoltarea turismului.

Pe baza potențialului uman, economic și natural, a activităților tradiționale și a bazei materiale existente, estimăm că evoluția localităților comunei Someș Odorhei se va face pe următoarele direcții:

Reședința de comună Someș Odorhei va avea, pe lângă funcția sa administrativă și socială, o componentă industrială și de servicii cu caracter industrial și agricol. Se preconizează o urbanizare a acesteia din cauza întoarcerii emigranților, care vor dispune de venituri și informații. Se prevede ca această urbanizare să fie evidențiată și de caracteristicile fondului construit. Pentru dezvoltarea turismului de sfârșit de săptămână (case de vacanță) este necesară crearea de trupuri noi, la distanță de vatra localității sau adiacente acesteia.

Localitatea Bârsa se va dezvolta pe baza activității agricole tradiționale, dar și turistic, prin valorificarea obiectivului istoric existent și a cadrului natural.

Localitatea Domnin va dezvolta activitățile agricole tradiționale.

Localitatea Inău va dezvolta componenta industrială și de servicii cu caracter industrial și agricol.

Localitatea Șoimuș va dezvolta, pe lângă activitățile tradiționale, funcții turistice și de creștere a animalelor.

1. Eficientizarea administrației publice locale

- formarea unei strategii de publicitate
- reorganizarea teritoriului în funcție de potențialul de producție
- realizarea de proiecte tehnice pentru dezvoltare
- atragerea de fonduri europene

Considerand suprafetele agricole generoase si traditia local rezulta ca directia de dezvoltare principala a localitatii o reprezinta productia agricola, economia locala fiind bazata pe aceasta.

2. Protecția mediului

- crearea de noi plantații forestiere
- împădurirea terenurilor agricole neutilizate
- colectarea selectivă a deșeurilor

3. Infrastructura locală

- crearea de locuri de parcare
- amenajarea centrului civic
- atragerea tinerilor de la oraș
- construirea rețelei de apă și canalizare

4. Dezvoltarea resurselor umane

- organizarea de programe de formare profesională
- dezvoltarea grupurilor de inițiativă locală existente

5. Servicii și utilități publice locale

- îmbunătățirea transportului urban-rural
- îmbunătățirea rețelei de telefonie mobilă
- dezvoltare rețelei de internet

6. Servicii sociale, cultură, sport, divertisment

- organizarea de evenimente culturale
- organizarea de evenimente sportive
- modernizarea serviciilor sociale
- popularizarea turistica a satelor valoroase

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Comuna Someș Odorhei este bine încadrată în teritoriu, în cadrul rețelei rutiere, fiind traversată de drumul județean DJ 108A și de linia principală de cale ferată 300.

Localitățile Someș Odorhei și Inău sunt legate între ele de aceste căi de circulație, iar localitățile Bârsa, Domnin și Șoimuș sunt legate de primele două prin drumuri comunale.

În prezenta documentație nu se consideră necesar a se prevedea alte măsuri pe teritoriul comunei Someș Odorhei.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

Comuna Someș Odorhei este o comună de deal și luncă, cu teren relativ fertil, care poate asigura produse agricole competitive și este aptă să le valorifice corespunzător. Deasemenea, activitatea de zootehnie precum și cea turistică poate să reprezinte o sursă de venit.

Ca și dezvoltare sustenabilă în viitor se recomandă crearea de noi locuri de muncă în dezvoltarea economiei locale pentru a reduce dependența locuitorilor de orașele învecinate. Se caută revitalizarea economiei locale prin agricultură, se crează astfel oportunități de dezvoltare locală ce vor avea impact pozitiv asupra calității vieții locuitorilor și asupra dezvoltării comunei.

3.4.1. Dezvoltarea activităților nonagricole

Menținerea și dezvoltarea activităților de prelucrare a produselor locale reprezintă o prioritate. Vor fi încurajate toate inițiativele de realizare a unor mici întreprinderi de prelucrare a fructelor, laptelui și/sau cărnii, ca și a plantelor tehnice, scop în care este prioritară extinderea rețelelor de apă existente în toate localitățile comunei și realizarea rețelelor de canalizare publică.

De asemenea, activitățile de servicii către populație sunt importante pentru menținerea în localitate a unei forțe de muncă calificate, capabilă să dezvolte, pe baza tradițiilor locale, o mică industrie a mărfurilor de consum cu specific local.

Suprafața ocupată cu păduri și calitatea materialului lemnos nu încurajează dezvoltarea exploatațiilor silvice, cu atât mai mult cu cât acestea ar putea dăuna peisajului și dezvoltării turismului. Pădurea, mai ales cea din apropierea intravilanului, va trebui prezervată pentru a crea un cadru propice atât locuirii cât și dezvoltării activității de turism.

Se va pune accent pe exploatarea produselor secundare ale pădurii (ciuperci, zmeură, alune) și pe prelucrarea primară a acestora.

3.4.2. Dezvoltarea activităților agricole

Actualmente, activitatea agricolă reprezintă ponderea cea mai mare a economiei comunei, fiind practică mai ales în cadrul gospodăriilor țărănești individuale. Pentru

transformarea acestui tip de producție într-unul competitiv și aducător de venituri, având în vedere și caracteristicile pedo – climatice ale teritoriului comunei, sunt necesare o serie de măsuri la nivel central (legislativ), județean și local.

Astfel, se impune:

- Diversificarea producției agricole prin introducerea de culturi de plante industriale adaptate la solul și clima zonei și organizarea valorificării acestora (piață en gros, activități de intermediere, etc.)
- Dezvoltarea sectorului zootehnic, în special creșterea bovinelor și a ovinelor și prelucrarea locală a produselor.
- Extinderea suprafețelor cultivate cu vii și mai ales cu livezi, prin introducerea de soiuri competitive și stimularea financiară corespunzătoare a proprietarilor de terenuri.
- Completarea activității agricole cu activități de agroturism sau de mică industrie, astfel ca în fiecare gospodărie să existe o dublă ocupație.

3.4.3. Dezvoltarea turismului

Activitatea turismului este în prezent încă în stare incipientă, atât în forme organizate cât și individual. Potențialul turistic al comunei este moderat, având la bază următoarele premise:

- 1) Un climat plăcut într-un peisaj valoros și ușor abordabil din județul Cluj.
- 2) Existența unor obiective de patrimoniu care ar putea fi exploatate turistic.

Ca urmare, au fost delimitate noi trupuri de intravilan, aparținând de localitățile Someș Odorhei, și Șoimuș, dar și zone în intravilanele localităților Someș Odorhei și Bîrsa, care vor asigura spațiul necesar și reglementarea activității de construcții și amenajări pentru case de vacanță și dotări de turism.

Se propune semnalarea obiectivelor turistice prin panouri publicitare amplasate pe drumul național și asigurarea de fonduri pentru prezervarea, restaurarea și întreținerea lor.

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

3.5.1. Estimarea evoluției demografice

Pentru estimarea evoluției populației în următoarea perioadă de 10 ani, cât reprezintă perioada de valabilitate a prezentului P.U.G a fost calculat un model de creștere tendențială, pe baza ratei de creștere din perioada 2002-2011 (-15,98% reședința de comună Someș Odorhei, -27,90% în localitatea Bârsa, -23,27% în localitatea Domnin, -11,61% în localitatea Inău, -33,00% în localitatea Șoimuș)

Ratele de creștere sunt exprimate în procente și sunt calculate după formula (*valoarea indicator an curent - valoare indicator an precedent*)/*valoarea indicator an precedent*.

Au rezultat următoarele nivele ale populației proiectate, exprimate în număr de locuitori:

Anul	Someș Odorhei	Bîrsa	Domnin	Inău	Șoimuș	Total comună
1992	1373	200	473	762	439	3247
2002	1393	165	429	663	407	3057
2011	1170	129	348	594	306	2547
2020	983	93	267	525	205	2076

2030	826	67	205	464	137	1692
2040	694	48	158	410	92	1379

3.5.2. Estimarea resurselor de muncă

În prezent, datorită ponderii mai reduse a populației tinere, forța de muncă a înregistrat o scădere care va putea fi recuperată în următorii 10 ani numai printr-o eventuală imigrare sau prin reducerea navetismului spre centrele urbane. Acest fapt generează un deficit de forță de muncă în sectorul agricol, care poate fi contracarat prin dotarea agriculturilor cu utilaje mecanizate performante, care să asigure o productivitate sporită în condițiile utilizării unei forțe de muncă redusă, dar calificată.

De asemenea, se va căuta reducerea navetismului, înspre comună, prin asigurarea condițiilor de stabilire a cadrelor cu studii superioare din serviciile publice în cadrul localităților comunei. Acest lucru va fi stimulat atât prin măsuri legislative, care sunt în curs, cât și prin facilități pe care administrația comunei le poate avea în vedere: asigurarea locuinței, a utilităților, a unui teren agricol în folosință, etc.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

3.6.1. Organizarea circulației rutiere în cadrul teritoriului administrativ al comunei Someș Odorhei

Având în vedere rețeaua de străzi densă și bine constituită a localităților comunei Someș Odorhei, ca și faptul că drumurile clasificate sunt modernizate și asfaltate, se propune pentru etapa următoare doar o minimă completare a rețelelor existente și modernizarea integrală a acestora.

3.6.2. Organizarea circulației rutiere în interiorul intravilanului

Pentru a se putea asigura cât mai repede modernizarea stăzilor și a ulițelor actualmente nemodernizate Consiliul Local al comunei Someș Odorhei va face toate demersurile în vederea promovării investițiilor necesare prin intermediul programelor de finanțare posibile.

În cadrul documentațiilor tehnice se vor întocmi pentru amenajarea străzilor și ulițelor cuprinse în intravilanul localităților, se va avea în vedere ca prin asigurarea elementelor geometrice adecvate și prin realizarea unui sistem rutier nerigid corespunzător (strat de balast compactat, piatră spartă compactată, împănată, închisă cu două straturi de îmbrăcăminți asfaltice), să se ajungă la o îmbunătățire considerabilă a condițiilor de circulație, din punct de vedere funcțional, siguranță, confort, precum și din punct de vedere a protecției mediului înconjurător.

Categoriile principale de lucrări necesare a se efectua în context cu prevederile documentațiilor tehnice ce se vor întocmi, sunt următoarele:

- platforma drumului alcătuită din partea carosabilă cu sistemul rutier proiectat și acostamentele ce delimitează marginile părții carosabile;
- sistemul de colectare și evacuare a apelor pluviale din zona drumului, alcătuit din șanțuri trapezoidale nepereate sau cu secțiuni betonată, podețe tubulare din tuburi de beton armat prefabricate având diametre adecvate, camere de cădere de beton armat realizate la capătul amonte ale podețelor;

După terminarea lucrărilor de amenajare a străzilor și ulițelor pe traseele propuse, pe lângă condițiile de circulație mult îmbunătățite și diminuarea considerabilă a poluării mediului înconjurător, va crește considerabil siguranța circulației, confortul în trafic, respectiv se vor diminua simțitor efectele negative asupra zonelor învecinate, provocate de trepidațiile și zgomotul creat de autovehiculele participante în circulația rutieră.

Traseele străzilor, ulițelor propuse pentru amenajare, vor urmări riguros, traseele existente.

Suprafețele aferente drumurilor, străzilor și ulițelor amenajate, în secțiune transversală nu vor afecta proprietățile particulare din vecinătate.

Din punct de vedere juridic, fâșiile de teren ocupate actualmente de platforma drumului, a străzii sau uliței, inclusiv fâșiile aferente șanțurilor de colectare a apelor pluviale, până la limita proprietăților din vecinătate, constituie domeniu public, aflat în administrarea Consiliului Local al Comunei Someș Odorhei.

Prin soluțiile de modernizare a străzilor și ulițelor ce urmează să fie realizate prin documentațiile tehnice adecvate, nu se vor afecta terenuri aflate dincolo de limitele de proprietate materializate pe traseele acestora.

Caracteristicile principale ale străzilor propuse pentru modernizare

În conformitate cu Legea 82/1998 și O.G. 43/1997, drumurile, străzile, și ulițele ce urmează să fie modernizate în viitor, trebuie să corespundă drumurilor din clasa tehnică V., iar ca străzi se pot categorisi ca străzi secundare, cu o singură bandă de circulație, având partea carosabilă de 4,00 m lățime.

Străzile și ulițele ce urmează să fie modernizate sunt străzi și ulițe secundare cu o singură bandă de circulație, având partea carosabilă de 4,00 m lățime, acostamente de 0,50 m lățime, șanțuri trapezoidale de cca. 1,20 m lățime, și banchete (trotuare) de 0,50 – 0,80 m. Lățimea totală ale acestor străzi în secțiune transversală va fi de cca. 8,40–9,00 m.

În profil transversal partea carosabilă se va rezolva în două pante a câte 2,5% iar acostamentele vor avea panta transversală de 4%.

În profil longitudinal se va avea în vedere urmărirea fidelă a traseelor existente, se vor asigura în limita posibilităților locale elementele geometrice cele mai convenabile, admise de legislația în vigoare. La definitivarea liniei roșii pentru partea carosabilă, se va urmări asigurarea fluidității traseului, posibilitatea racordărilor corespunzătoare în incinte, totodată având în vedere obținerea unui volum cât mai redus de mișcări de terasamente.

În curbe se vor folosi viteze de proiectare și raze de racordare adecvate, cu asigurarea supraînălțărilor și supralărgirilor necesare unde condițiile locale impun (sau permit) acest lucru.

Structura constructivă propusă a se folosi

Materialele preconizate a se folosi la execuția lucrărilor, vor fi numai cele ce intră sub incidența legii nr. 10/1995 și a H.G. nr. 766/1997 și au acorduri tehnice valabile și în conformitate cu prevederile din acestea și cele din U.E.

Documentațiile tehnice trebuie să se încadreze în normele privind protecția mediului și să fie compatibile cu reglementările naționale în privința protecției mediului, precum și cu legislația Europeană în domeniul mediului, dispunând și de acordul Agenției Pentru Protecția Mediului în acest sens.

Sistemul rutier preconizat a se folosi pentru alcătuirea părții carosabile la străzi și ulițe ce urmează a fi modernizate va fi cel nerigid, alcătuit din fundație de balast cilindrat, strat de piatră spartă compactată împănată (macadam) și două straturi asfaltice.

La proiectarea străzilor, ulițelor se va ține seama de categoria funcțională ale

acestora, de traficul rutier, de siguranța circulației, de factorii economici, sociali și de apărarea, de conservarea și protecția mediului înconjurător, de prevederile din Plan Urbanistic General.

La dimensionarea structurii rutiere se va avea în vedere intensitatea și compoziția traficului de perspectivă, se va ține seama de caracteristicile fizico-mecanice și de deformabilitate ale materialelor, în conformitate cu reglementările în vigoare.

În urma unei predimensionări pentru alcătuirea sistemului rutier în cadrul documentațiilor tehnice viitoare propunem folosirea următoarei stratificații cu grosimile medii prezentate mai jos:

4 cm beton asfaltic fin – BA 16

5 cm binder de mărgăritar – BADPC 31

10 - 15 cm piatră spartă compactată, împănată (macadam)

10 - 25 cm strat de balast compactat

La întocmirea proiectului tehnic, pentru definitivarea grosimilor straturilor rutiere, se vor avea în vedere rezultatele dimensionării sistemului rutier, în strânsă corelare cu categoria funcțională a străzii sau a ulițelor, și cu caracteristicile locale ale platformei existente pe tronsoanele respective.

Pentru asigurarea colectării și îndepărtării apelor pluviale din zona drumului la limita exterioară a acostamentelor se vor executa șanțuri cu secțiune trapezoidală. Șanțurile vor fi nepereate sau betonate, dar pe porțiunile de racordare la podețe, și la deversările în camerele de cădere, pe tronsoane de cca 5,00 m lungime, secțiunea șanțului se va betona în mod obligatoriu.

În dreptul intersectării șanțurilor cu străzile laterale, continuitatea scurgerii apelor din șanț, se va asigura prin podețe tubulare cu diametre adecvate. Podețele executate transversal pe tronsonul de stradă sau drum, asigură scurgerea apelor în partea cealaltă a drumului și dirijarea acestor ape pluviale spre locurile de deversare în albia văilor din apropiere.

La capătul amonte podețele de deversare-golire vor fi prevăzute cu camere de cădere cu dimensiuni adecvate, iar la capătul aval se va soluționa amenajarea secțiunii de deversare prin betonare pe o lungime de cca. 5,00 m.

3.7. INTRAVILAN PROPUS. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL.

Pentru stabilirea noului intravilan al localităților comunei Someș Odorhei au fost adoptate o serie de criterii care au în vedere următoarele:

- a) Corectarea conturului intravilanului pe baza limitelor de proprietate sau a unor limite naturale.
- b) Extinderi de intravilan, realizate la solicitarea beneficiarului.

3.7.1. Modificări propuse pentru intravilanele localităților

Pentru reședința de comună Someș Odorhei:

Se propune realizarea unui intravilan în suprafață totală de 295,43 ha prin constituirea a 13 trupuri de intravilan, după cum urmează:

Trupul TSO1 reprezintă trupul principal de intravilan și cuprinde vatra localității cu extinderile adiacente. În cadrul acestui trup se dezvoltă toate categoriile de zone funcționale ale localității. Suprafața acestuia este de 264,41 ha

Trupul TSO2 reprezintă un trup existent în partea de nord a trupului principal, care cuprinde sere aparținând S.C."Fortuna Zalău" S.A. Se menține funcțiunea. Suprafața

acestui trup este de 3,83 ha.

Trupul TSO3 reprezintă un trup existent situat la sud de trupul principal, care cuprinde foste ferme în cadrul cărora parțial s-a dezvoltat industrie mică. Fiind un trup izolat, situat la distanță apreciabilă de zonele locuite, se consideră că aici pot fi amplasate în viitor unități industriale cu potențial poluant. Zona are acces auto facil prin DC 14. Suprafața acestui trup este de 8,34 ha.

Trupul TSO4, reprezintă o suprafață de 1,70 ha situată la extremitatea nordică a teritoriului comunei, adiacent drumului județean, solicitată de către administrația locală pentru a se amenaja o zonă de turism destinată serbărilor câmpenești.

Trupurile TSO5, TSO7 și TSO8 reprezintă amplasamente pentru viitoare zone de case de vacanță. Sunt amplasate în apropiere de liziera pădurii. Suprafețele acestora sunt de 3,70 ha, 2,04 ha și 0,69 ha.

Trupul TSO6 reprezintă o zonă situată în apropierea acestor funcțiuni de turism și agrement, precum și în apropierea drumului județean, unde este în curs de realizare o amenajare piscicolă. Suprafața acestui trup este de 2,04 ha.

Trupul TSO9 este existent, în suprafață de 0,07 ha. Adăpostește casa de pompe pentru apa potabilă.

Trupul TSO 10 este instituit la solicitarea beneficiarului, în vederea constituirii unei ferme zootehnice. Are suprafața de 0,83 ha.

Trupurile TSO 11, TSO 12 și TSO 13 situate pe malul Someșului, reprezintă amplasamentele unor exploatări de nisip și balast unui fost canton silvic, situat aproape de intravilanul localității Inău, unde se intenționează dezvoltarea unui obiectiv turistic. Suprafața acestora este de 5,25 ha, 0,55 ha și 1,98 ha.

Pentru localitatea Bârsa:

Se propune constituirea unui intravilan în suprafață totală de 79,13 ha, format din 3 trupuri după cum urmează:

Trupul TB1 reprezintă trupul principal de intravilan și cuprinde vatra localității. Suprafața acestuia este de 78,30 ha.

Trupul TB2 reprezintă o gospodărie existentă, la limita nordică a viitoarei zone de case de vacanță, pentru care se instituie interdicție definitivă de construire. Suprafața este de 0,44 ha.

Trupul TB3 reprezintă un saivan de oi. Se menține funcțiunea. Suprafața este de 0,39 ha.

Pentru localitatea Domnin:

Se propune constituirea unui intravilan în suprafață totală de 147,18 ha, format dintr-un singur trup care cuprinde vatra localității.

Pentru localitatea Inău:

Se propune constituirea unui intravilan în suprafață totală de 108,47 ha, format dintr-un singur trup care cuprinde vatra localității cu extinderile adiacente.

Pentru localitatea Șoimuș:

Se propune constituirea unui intravilan în suprafață totală de 108,84 ha, format din 3 trupuri după cum urmează:

Trupul TȘ1 reprezintă trupul principal de intravilan și cuprinde vatra localității. Suprafața acestuia este de 101,25 ha.

Trupul TȘ2 reprezintă o zonă delimitată la cererea administrației locale în partea de est, către drumul județean, în apropierea zonei împădurite, unde se află un canton silvic, actualmente cu funcțiunea de casă de vacanță. Este destinat caselor de vacanță și agrementului. Suprafața acestui trup este de 3,07 ha.

Trupul TŞ3 reprezintă o zonă situată în partea de sud – est a localităţii, unde se preconizează dezvoltarea unei ferme zootehnice. Suprafaţa acestui trup este de 4,52 ha.

TABEL CENTRALIZATOR AL MODIFICARILOR FATA DE INTRAVILANUL EXISTENT

Localitatea	Intravilan existent	Intravilan cf. P.U.G. aprobat	Intravilan propus	Diferență față de existent	Diferență față de aprobat
Someș Odorhei	258,12	257,05	310,03	+16,74%	+17,08%
Bârsa	67,76	75,10	78,45	+13,62%	+4,27%
Domnin	145,54	144,80	147,35	+1,22%	+1,73%
Inău	99,61	102,10	108,37	+8,08%	+6,23%
Șoimuș	90,82	92,05	109,05	+16,71%	+15,58%
Total comuna Someș Odorhei	661,85	671,10	753,25	+9,98%	+10,09%

3.7.2. Intervenții în zonele funcționale ale localităților

Dăm mai jos bilanțurile teritoriale ale suprafețelor zonelor funcționale cuprinse în intravilanul propus pentru localitățile comunei Someș Odorhei:

Reședința de comună Someș Odorhei:

	Specificare zonă funcțională	ha	%
LR	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	191,44	61,74
	Lr Subzona locuințe individuale de tip rural	177,46	57,24
	Lrv Subzona case de vacanță	13,98	4,51
C	Zonă centrală, instituții publice, servicii	14,16	4,57
P	Zonă activități productive	61,69	19,9
	Subzona unități industriale și de depozitare	50,95	16,43
	Subzona unități agricole și zootehnice	10,74	3,46
V	Subzona spații plantate, agrement, sport	8,84	2,85
	Vs Subzona activități de agrement și sport	2,62	0,85
	Vp Subzona plantații de protecție	6,22	2,01
E	Zonă construcții tehnico - edilitare	0,79	0,25
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	4,00	1,29
Cc	Zonă căi de comunicație	31,01	10
	Subzona căi de comunicație rutieră	28,46	9,18
	Subzona căi ferate	2,55	0,82
H	Ape	0,65	0,21
	Total suprafață intravilan	310,03	100

A fost conturată o zonă cu funcțiuni multiple în apropierea gării CFR. Zona de locuit a fost împărțită în 2 categorii: locuințele rurale tradiționale și locuințe de vacanță, amplasate în partea vestică a trupului principal de intravilan și în trupuri independente. Pentru dezvoltarea zonei de producție industrială a fost rezervată o suprafață în extinderea spre sud a localității, dar și pe amplasamente existente ale unor unități agricole dezafectate.

Localitatea Bârsa

	Specificare zonă funcțională	ha	%
LR	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	66,17	84,35
	Lr Subzona locuințe individuale de tip rural	49,99	63,72
	Lrv Subzona case de vacanță	16,18	20,62
C	Zonă centrală, instituții publice, servicii	3,92	5
P	Zonă activități productive	0,40	0,51
	Subzona unități industriale și de depozitare	-	-
	Subzona unități agricole și zootehnice	0,40	0,51
V	Subzona spații plantate, agrement, sport	2,95	3,76
	Vs Subzona activități de agrement și sport	1,33	1,7
	Vp Subzona plantații de protecție	1,62	2,07
E	Zonă construcții tehnico - edilitare	-	-
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	0,77	0,98
Cc	Zonă căi de comunicație	3,84	4,89
H	Ape	0,40	0,51
	Total suprafață intravilan	78,45	100,00

Nu sunt modificări semnificative în zonificarea funcțională a localității. S-a rezervat partea vestică a localității, mai slab construită și amplasată pe o vale laterală, pentru o dezvoltare turistică (case de vacanță).

Localitatea Domnin

	Specificare zonă funcțională	ha	%
LR	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	118,9	80,67
	Lr Subzona locuințe individuale de tip rural	118,9	80,67
	Lrv Subzona case de vacanță	-	-
C	Zonă centrală, instituții publice, servicii	2,65	1,80
P	Zonă activități productive	3,91	2,66
	Subzona unități industriale și de depozitare	1,43	0,97
	Subzona unități agricole și zootehnice	2,48	1,69
V	Subzona spații plantate, agrement, sport	2,71	1,84
	Vs Subzona activități de agrement și sport	1,15	0,78
	Vp Subzona plantații de protecție	1,56	1,06
E	Zonă construcții tehnico - edilitare	-	-
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	3,42	2,32
Cc	Zonă căi de comunicație	14,90	10,12
H	Ape	0,86	0,59
	Total suprafață intravilan	147,35	100,00

În cadrul trupului principal de intravilan, care corespunde cu vatra veche a localității, nu au fost operate schimbări semnificative. Nu s-au propus trupuri independente.

Localitatea Inău

	Specificare zonă funcțională	ha	%
LR	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	85,4	78,8
	Lr Subzona locuințe individuale de tip rural	85,4	78,8
	Lrv Subzona case de vacanță	0	0
C	Zonă centrală, instituții publice, servicii	5,34	4,92
P	Zonă activități productive	2,55	2,35
	Subzona unități industriale și de depozitare	1,08	1,00
	Subzona unități agricole și zootehnice	1,47	1,36
V	Subzona spații plantate, agrement, sport	5,56	5,13
	Vs Subzona activități de agrement și sport	1,72	1,59
	Vp Subzona plantații de protecție	3,84	3,54
E	Zonă construcții tehnico - edilitare	0	0
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	2,14	1,97
Cc	Zonă căi de comunicație	6,37	6,12
	Subzona căi de comunicație rutieră	6,16	5,68
	Subzona căi ferate	0,57	0,53
H	Ape	0,65	0,60
	Total suprafață intravilan	108,37	100,00

Ca modificări față de situația existentă, se propune extinderea intravilanului existent înspre partea de sud a localității, în vederea construirii de locuințe.

Localitatea Șoimuș

	Specificare zonă funcțională	ha	%
LR	Zonă locuințe și funcțiuni complementare	83,43	76,51
	Lr Subzona locuințe individuale de tip rural	82,69	75,83
	Lrv Subzona case de vacanță	0,74	0,68
C	Zonă centrală, instituții publice, servicii	8,23	7,55
P	Zonă activități productive	9,39	8,61
	Subzona unități industriale și de depozitare	2,03	1,86
	Subzona unități agricole și zootehnice	7,36	6,75
V	Subzona spații plantate, agrement, sport	4,93	4,52
	Vs Subzona activități de agrement și sport	1,72	1,58
	Vp Subzona plantații de protecție	3,21	2,94
E	Zonă construcții tehnico - edilitare	-	-
GC	Zonă gospodărie comunală, cimitire	1,4	1,28
Cc	Zonă căi de comunicație	1,02	0,94
H	Ape	0,65	0,6
	Total suprafață intravilan	109,05	100,00

Au fost propuse 2 trupuri independente în vederea construirii de case de vacanță și zonă de agrement și respectiv fermă zootehnică.

3.7.3. Bilanțul teritorial al zonelor cuprinse în intravilan

Nr. crt.	Suprafața zonelor funcționale (ha)										Total suprafață comună
	Locuințe și funcțiuni complementare	Unități industriale și depozitare	Unități agro-zootehnice	Instituții și servicii de interes public	Căi de comunicație și transport	Spații verzi, agrement, protecție, sport	Construcții tehnico-edilitare	Gospodărie comună, cimitire	Terenuri agricole în intravilan	Ape	
Reședința de comună Someș Odorhei											
1	191,44	50,95	10,74	14,16	31,01	8,84	0,79	4	0,00	0,65	310,03
SATUL APARTINĂTOR Bârșa											
2	66,17	0	0,4	3,92	3,84	2,95	0,00	0,77	0,00	0,40	78,45
SATUL APARTINĂTOR Domnin											
3	118,9	1,43	2,48	2,65	14,90	2,71	0,00	3,42	0,00	0,86	147,35
SATUL APARTINĂTOR Inău											
4	85,4	1,08	1,47	5,34	6,37	5,56	0,00	2,14	0,00	0,65	108,37
SATUL APARTINĂTOR Șoimuș											
5	83,43	2,03	7,36	8,23	1,02	4,93	0	1,40	0,00	0,65	109,05
TOTAL COMUNA Someș Odorhei	545,34	55,49	22,45	34,30	57,14	24,99	0,79	11,73	0,00	3,21	753,25

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE*a) Inundațiile*

Se va asigura decolmatarea și adâncirea pâraielor care traversează intravilanele și se va institui o zonă de protecție de 15 m lățime pe fiecare parte a albiei minore, astfel încât să se elimine riscul de inundare a caselor din zonă. Se vor lua măsuri de întreținere și consolidare a malurilor în special în dreptul podurilor.

În dreptul localităților Someș Odorhei și Inău se va realiza un dig de-a lungul Someșului și a pâraielor Inău și Bârșa, până la calea ferată.

b) Alunecările de teren

La eliberarea autorizațiilor de construire în zonele care prezintă instabilitate se va cere obligatoriu pe lângă alte avize și aviz geotehnic. Proiectele de construcții în aceste zone vor fi însoțite de proiecte pentru lucrări de consolidare și amenajare a terenului în vederea asigurării stabilității.

Locuitorii din zonele cu probleme de instabilitate vor fi informați de către Serviciul de Urbanism și Amenajarea Teritoriului din cadrul Consiliului Local asupra gospodăriei afectatului de utilizare al terenului, despre obligativitatea întreținerii șanțurilor străzilor, rețelelor edilitare din gospodăriile lor. Deasemenea nu se vor autoriza efectuarea unor săpături sau umpluturi în aceste zone fără un studiu prealabil.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE**3.9.1. Gospodărirea complexă a apelor**

Pentru cursurile de apă ce traversează localitățile comunei Someș Odorhei se vor realiza lucrări de reabilitare a văilor acestor ape curgătoare pentru a se reduce riscul de apariție a inundațiilor prin revărsări cauzate de averse peste medie.

3.9.2. Alimentarea cu apă potabilă

Alimentarea cu apă în perspectivă a zonei studiate în PUG Someș Odorhei se va face prin:

- extinderea rețelelor existente de alimentare cu apă din localitatea Someș Odorhei, pe străzile care la ora actuală nu dispun de rețele stradale și pe strada principală, DJ 108A, pentru a se evita subtraversările drumului județean de multe ori.

- realizarea sistemului de alimentare cu apă în localitățile Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș, de la rezervorul existent în localitatea Someș Odorhei.

Lucrările necesare pentru realizarea propunerilor din perspectivă sunt următoarele:

- extinderea rețelelor de distribuție în localitatea Someș Odorhei, în lungime de aproximativ 5,0 km;

- extinderea gospodăriei de apă din Someș Odorhei, prin execuția unei stații de pompare, necesară pentru pomparea apei potabile în localitățile Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș,

- execuția conductelor de transport (aducțiune) pentru localitățile Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș,

Alimentarea cu apă a satelor Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș, se va face de la gospodăria de apă din Someș Odorhei, prin conducte de transport din PEID, Pn 10, De 110-160 mm, apoi prin rețelele de distribuție din PEID, Pn 6, cu De 63-160 mm.

Distribuția apei potabile în aceste localități se va face prin cișmele stradale în prima etapă, amplasate la capete de rețea și conform cerințelor consumatorilor, apoi prin branșamente la rețelele de distribuție după realizarea sistemului de canalizare menajeră în localitățile respective.

În fiecare localitate se vor prevedea doi hidranți subterani de incendiu pentru combaterea incendiului exterior, deși conform normelor nu necesită acest lucru.

Alimentarea cu apă potabilă a localităților Bârsa și Domnin se va face în comun, ca sistem independent față de cele din celelalte localități a comunei.

Schema de alimentare cu apă a localităților Bârsa și Domnin constă din stație de pompare propusă în incinta gospodăriei de apă existente în Someș Odorhei, conductă de refulare (aducțiune) din PEHD, PE 100, Pn 10, Dn 140 mm și rețele de distribuție din Bârsa și Domnin, care se vor executa din PEHD, PE 100, Pn 6, Dn 63-110 mm.

Pentru localitatea Domnin se va prevedea o stație de repompare de linie amplasată pe conducta de distribuție din Bârsa, la ieșirea spre Domnin, pentru a se asigura debitului și presiunii necesare.

Alimentarea cu apă potabilă a localității Inău se va face ca sistem independent față de cele din celelalte localități a comunei.

Schema de alimentare cu apă a localității Inău constă din stație de pompare propusă în incinta gospodăriei de apă existente în Someș Odorhei, conducta de refulare (aducțiune) din PEHD, PE 100, Pn 10, Dn 140 mm și rețele de distribuție din Inău, care se vor executa din PEHD, PE 100, Pn 6, Dn 63-110 mm.

Alimentarea cu apă potabilă a localității Șoimuș se va face ca sistem independent față de cele din celelalte localități a comunei.

Schema de alimentare cu apă a localității Șoimuș constă din stație de pompare propusă în incinta gospodăriei de apă existente în Someș Odorhei, conducta de refulare (aducțiune) din PEHD, PE 100, Pn 10, Dn 140 mm și rețele de distribuție din Bârsa și Domnin, care se vor executa din PEHD, PE 100, Pn 6, Dn 63-110 mm.

În perspectivă se propune realizarea branșamentelor de apă pentru fiecare consumator, branșament care se definește ca legătura dintre rețeaua de apă stradală și căminul de branșament echipat cu apometru pentru măsurarea consumului de apă.

Căminul de branșament se va amplasa la limita proprietății consumatorilor.

Instalația sanitară după căminul de branșament se consideră instalație sanitară interioară.

Aceste branșamente se vor realiza după realizarea sistemului de canalizare centralizat sau canalizare în soluție locală, cu acordul organelor competente și în conformitate cu legile, normele, normativele și reglementările în vigoare.

3.9.3. Canalizarea

Apele uzate menajere colectate din zona studiată în PUG Someș Odorhei, pentru localitățile Someș Odorhei, Bârsa, Domnin, Inău și Șoimuș, se vor transporta prin rețelele de canalizare menajeră propuse la stația de epurare din localitatea Jibou, unde se va realiza epurarea apelor uzate.

În urma analizării condițiilor locale și în concordanță cu prevederile temei de proiectare, se stabilește că sistemul de canalizare menajeră se va executa din tevi din PVC, cu $De=250$ mm, cu regim de scurgere gravitațională și cu regim sub presiune prin pompare a apelor uzate menajere prin intermediul stațiilor de pompare ape uzate.

Pentru localitatea Someș Odorhei s-a întocmit un studiu de fezabilitate pentru sistemul de canalizare menajeră care constă din rețele colectoare de canalizare menajeră, cu funcționare gravitațională, din PVC 250 mm, stații de pompare de ape uzate, tip cheson din beton armat și conducte de refulare din polietilenă de înaltă densitate, PE 100, Pn 6, Dn 63-180 mm. Apele uzate menajere vor fi transportate la stația de epurare existentă din Jibou.

Sistemul de canalizare menajeră pentru Bârsa și Domnin se va rezolva în comun, care va consta din rețele colectoare gravitaționale, stații de pompare ape uzate menajere și conducte de refulare. Apele uzate menajere vor fi pompate până în sistemul de canalizare menajeră din Someș Odorhei, de unde apele uzate menajere vor fi pompate în stația de epurare existentă din Jibou.

Sistemul de canalizare menajeră pentru Inău va consta din rețele colectoare gravitaționale, stații de pompare ape uzate menajere și conducte de refulare. Apele uzate menajere vor fi pompate până în sistemul de canalizare menajeră din Someș Odorhei, de unde apele uzate menajere vor fi pompate în stația de epurare existentă din Jibou.

Sistemul de canalizare menajeră pentru Șoimuș va consta din rețele colectoare gravitaționale, stații de pompare ape uzate menajere și conducte de refulare. Apele uzate menajere vor fi pompate până în sistemul de canalizare menajeră din Someș Odorhei, de unde apele uzate menajere vor fi pompate în stația de epurare existentă din Jibou.

Canalizarea menajeră propusă se va amplasa pe trama stradală a zonei studiate, va funcționa gravitațional și sub presiune.

Amplasarea canalizării menajere se va face pe cât posibil în afara zonei carosabile, pe partea opusă a străzilor față de rețelele de alimentare cu apă, cu respectarea standardelor în vigoare.

Sistemul de rețele de canalizare menajeră va colecta și transporta apele uzate, gravitațional, din zona studiată, folosindu-se pantele naturale de teren, până unde se asigură adâncimea de pozare de maxim 3,00 m – 4,00 m, apoi prin stații de pompare apele uzate menajere se vor transporta în stația de epurare existentă di Jibou.

La execuția canalizării se vor folosi :

- țevi din PVC-100, compact pentru scurgere exterioară, cu $De=250$ mm,
- cămine de vizitare din polietilenă cu capac și ramă din fontă cu balama, pe placă suport din beton armat.

În profil longitudinal axa canalizării se va stabili în funcție de axa roșie a drumului, de așa manieră ca să asigure o bună poziționare pe verticală, având în vedere asigurarea unei bune funcționalități în lungul străzii precum și din punct de vedere a racordurilor în incintele proprietăților.

Se va urmări totodată, ca prin stabilirea justă a cotelor pe verticală în profil longitudinal, să se asigure racordarea tuturor consumatorilor existenți și de perspectivă; să se realizeze o pantă longitudinală care să permită obținerea unor viteze reale mai mari de $v=0,70$ m/s (viteză de autocurățire) și să se obțină un volum cât mai redus de mișcări de terasamente, în timpul desfășurării lucrărilor de execuție.

Pământul rezultat în exces la săpăturile pentru pat, se va transporta de la fața locului, la locul de depozitare stabilit în prealabil de comun acord între administrația locală și antreprenorul general.

Execuția se va realiza pe tronsoane scurte pentru a nu afecta stabilitatea terasamentului drumului și a versanților amonte.

Se va acorda atenție deosebită la pozarea în strat de nisip și îmbinarea conductelor de scurgere din PVC, pentru asigurarea pantei longitudinale prevăzute în proiect.

Se va asigura gradul de compactare necesar de minim 90% și păstrarea pantei transversale de 2,5% a drumurilor.

Referitor la modul de desfășurare a lucrărilor de execuție precizăm, că lucrările de săpături la terasamente se vor începe din partea aval spre amonte, cu încărcarea directă în autovehicol a excesului de pământ și transportarea acestuia în locul de depozitare prestabilit.

Pentru evacuarea apelor pluviale în condiții de siguranță se vor executa lucrări de amenajare a rigolelor de colectare a apelor meteorice, de corectare a torenților și de regularizare a văilor din localitățile comunei Someș Odorhei.

3.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Pentru alimentarea cu energie electrică a zonelor rezidențiale ce se prevăd prin extinderea intravilanului localităților comunei Someș Odorhei, se vor propune extinderea rețelelor de distribuție de 0,40 kV existente.

3.9.5. Telefonie, CATV, Internet

Se propune realizarea unei rețele de telecomunicații subterane din fibră optică pe străzile principale ale localităților. Aceasta rețea va asigura transmisiunea CATV, legătura la internet și telefonie fixă. În zonele neacoperite de traseul propus, se vor realiza rețele aeriene montate pe stâlpii LEA 0.40 KV sau pe cei de telecomunicații existenți.

3.9.6. Alimentare cu căldură

Alimentarea cu energie termică a obiectivelor din zonă se propune să fie în sistem individual, cu sobe de teracotă, fontă sau tablă amplasate în fiecare încăpere, cu foloarea combustibilului solid (lemne, cărbune, etc.) și gazos (gaz lichid sub presiune tip GPL, în rezervoare sau butelii de capacități diferite) sau cu încălzire centrală locală, cu cazane pe combustibil solid și gazos.

Deasemenea trebuie încurajată realizarea de sisteme de încălzire cu energie

regenerabilă (panouri solare, panouri fotovoltaice, pompe de caldură, eoliene).

3.9.7. Alimentare cu gaze naturale

Pentru alimentarea cu gaz natural (gaz metan) a consumatorilor din comuna Someș Odorhei se propune realizarea sistemului de distribuție a gazului natural în fiecare localitate a comunei.

3.9.8. Gospodărie comunală

Cea mai mare parte a cimitirelor existente, având în vedere populația redusă a localităților comunei Someș Odorhei, este suficientă pentru etapa următoare de valabilitate a P.U.G. A fost prevăzută o extindere de cimitir numai pentru reședința de comună Someș Odorhei.

Colectarea deșeurilor menajere se face centralizat de către Primaria Someș Odorhei (ce a ales să gestioneze singură deșeurile), având un Serviciu Public de Salubritate în cadrul administrației locale autorizat.

Comuna Someș Odorhei aparține zonei 1 de depozitare a deșeurilor, acestea fiind duse la depozitul ecologic central Dobrin.

3.10. Protecția mediului

Protecția solului

Poluarea solului este determinată de activitățile agricole și gospodărești, în special de creșterea animalelor. Măsurile ce se impun vizează colectarea și depozitarea reziduurilor solide și lichide rezultate din aceste activități în condiții care să nu permită pătrunderea lor în sol și de aici în stratul freatic sau în emisari.

În acest scop se recomandă colectarea și depozitarea gunoiului de grajd pe platforme betonate, amplasate la distanțele prevăzute de normative față de locuințe și față de sursele de apă potabilă. De asemenea, dejecțiile lichide vor fi colectate în bazine betonate. Această măsură va fi obligatorie în cazul fermelor cu mai mult de 5 capete de vită.

O dată cu introducerea centralizată a apei potabile, este necesar să se demareze lucrările la sistemul centralizat de canalizare a localităților.

Protecția aerului

Se vor asigura distanțele de protecție pentru locuințe față de activitățile poluatoare (unități zootehnice, cimitire, stații de epurare) conform normelor în vigoare în funcție de capacitățile acestora și de condițiile de amplasament.

Astfel, se instituie zonă de protecție de 50 m în jurul cimitirelor existente aflate în funcțiune.

Față de unitățile zootehnice se vor asigura razele de protecție normate în funcție de specie și capacitate.

Față de oborul de vite se va asigura o zonă de protecție de 500 m.

De asemenea, odată cu modernizarea străzilor, prin aplicarea îmbrăcăminții asfaltice se va reduce poluarea atmosferică.

Protecția apelor

Pe teritoriul intravilan, în cadrul zonei de protecție sanitară a văilor principale, respectiv pe o distanță de 15,00 m de o parte și de alta a albiei, sunt interzise activitățile

de construire, depozitare și de producție. Este admisă producția agricolă vegetală, dar nu vor fi utilizate îngrășăminte naturale sau chimice și produse chimice de combatere a dăunătorilor. În interiorul intravilanului, această zonă va fi plantată cu vegetație arboricolă specifică.

Spații verzi

În reședința de comună Someș Odorhei, baza sportivă existentă, zona de serbări câmpenești și parcul propus cumulează o suprafață de spațiu verde public amenajat de 2,62 ha, reprezentând 18,98 mp spațiu verde/locuitor. La aceasta se adaugă 6,22 ha reprezentând spațiu verde de protecție a pârâului precum și fâșia verde de protecție propusă de o parte și de alta a drumului județean în zona de extindere a localității, ceea ce triplează indicele de spațiu verde pe locuitor.

În localitatea Bârsa pe lângă zona sportivă existentă se propune amenajarea unui parc în zona centrală, în suprafață cumulată de de 1,33 ha, ceea ce reprezintă un indice de spațiu verde de 100 mp/locuitor ceea ce este acoperitor chiar în cazul creșterii populației prin adiționarea turiștilor din casele de vacanță.

În localitatea Domnin propune amenajarea a două scuaruri în zona centrală a localității și amenajarea ca spațiu verde public a zonei ce mărginește pârâul care străbate localitatea, în jurul căruia se constituie o piață alungită, specifică acestui tip de localități rurale. Suprafața totală a spațiului verde astfel creat este de 1,15 ha, ceea ce reprezintă un indice de 32,48 mp /locuitor.

În localitatea Inău s-a prevăzut amplasarea unui teren de sport în suprafață de 1,72 ha, reprezentând un indice de spațiu verde de 27,74 mp/locuitor.

În localitatea Șoimuș s-a propus extinderea zonelor verzi amenajate la 2,37 ha, care cuprind și zona de agrement creată în trupul independent TȘ3, corespunzând unui indice de spațiu verde de 74,05 mp/locuitor, acoperitor chiar în cazul creșterii populației prin adiționarea turiștilor din casele de vacanță.

Protecția patrimoniului cultural

Se propun două tipuri de zone de protecție după cum urmează:

1) **Zona de protecție a monumentelor istorice clasificate.** Protecția monumentelor de arhitectură din localitățile Bârsa, Domnin și Inău este asigurată prin stabilirea în cadrul prezentei documentații a unei limite de protecție în interiorul căreia construcțiile și amenajările vor putea fi realizate numai cu avizul Comisiei Monumentelor Istorice (CRMI și CNMI).

Prezentăm mai jos monumentele de arhitectură de pe teritoriul comunei Someș Odorhei:

- **Biserica de lemn „Sf. Gheorghe” din satul Bârsa**, cod LMI: SJ-II-m-A-05017, a fost construită la începutul sec. XVIII și este situată la nr. 82, în vechiul cimitir. Micuțul lăcaș de cult, avînd dimensiunile în plan de 4,30x7,55 m., cu un altar decroșat cu cinci laturi care adaugă lungimii edificiului încă 2,60 m. are înălțimea sub streășină de 1,90 și un soclu de 0,80 m. Zona de protecție a monumentului este delimitată după cum urmează:

N- Valea Bîrsei,

E- limite de proprietăți și respectiv limită contur intravilan propus, S și Vdrum.

Facem aici observația obligativității păstrării distanțelor care se impun, ale oricărei construcții funerare sau de orice natură față de monumentul istoric, aspect din păcate neglijat aici de către edilii locali.

- **Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Domnin**, (nr.57), cod LMI: SJ-II-m-A-05050, a fost construită în anul 1753 și reabilitată în anul 2000. Avînd

dimensiunile în plan de 5,25x10,55 m., frumosul edificiu beneficiază de un altar decroșat cu 5 laturi, care adaugă lungimii edificiului încă 2,65 m. Sistemul „dublat” de acoperire, oferă deasupra soclului din piatră de 30 cm. încă 1,80 m. pînă la grinda care sprijină copertina intermediară de acoperire, urmînd ca streășina generală să fie amplasată mai sus cu încă 1,25 m.

Zona de protecție a monumentului este alipită unei zone protejate (ZPMI), instituită ca măsură de preservare a unor construcții valoroase de nivel local (CPU) și a unui țesut urban specific. Această zonă protejată este delimitată după cum urmează: la N- limită proprietate cimitir cît și limite de est case, E- stradă, S- limita sudică a frontului sudic de gospodării situate pe strada principală, V- limitele de vest front de case numerele 156 și 81 și școală.

- **Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Inău**, (nr.50), cod LMI: SJ-II-m-B-05069, a fost construită în anul 1832. Dimensiunile în plan ale edificiului sunt de 5,40x12,30, din care 1,80 m aparțin zonei decroșate a altarului cu 5 laturi, după modelul aplicat bisericilor de lemn din zonă. Înălțimea lăsată între streășină și cota 0 de călcare, este de 2 metri.

Zona de protecție a edificiului este următoarea: la V, N și E- limitele cimitirului, la E- proprietatea școlii și respectiv cea a dispensarului uman, Svalea Inău, V- limitele vestice ale caselor din intersecție

Propuneri de clasare în Lista Monumentelor Istorice s-au formulat pentru:

Anexa agricolă de la nr. 65 din satul Someș Odorhei, aflată în proprietatea primăriei. Situată la periferia satului și realizată în stilul baroc târziu, clădirea era un grajd pentru cai de rasă, anexă gospodărească ridicată în anul 1823.

Are dimensiunile interioare de aproximativ 30X11 m. și făcea parte dintr-un domeniu constituit din întinse terenuri agricole, conac de 800 mp. cât și o casă pentru angajați. Clădirea a aparținut episcopului greco-catolic Alexandru Șterca Șuluțiu, cel care a avut merite deosebite privind impunerea învățămîntul în satele din Ardeal. Clădirea cu structură din zidărie de cărămidă pe fundații din piatră este o frumoasă realizare cu 12 stîlpi intermediari și bolți, pe o înălțime aproximativă de 6 metri care susțin un etaj înalt de 4 m la care se ajunge pe o scară cu structură din lemn. Impresionează plăcut și detaliile păstrate.

Zona de protecție propusă este următoarea: N-limita nordică a magazinului și a terasei, la E, S și V- drumuri.

2) **Zona de protecție a siturilor arheologice** din extravilan care cuprinde și o parte a intravilanului reprezintă un teritoriu în cadrul căruia se cunoaște sau se presupune a fi localizate așezările respective. Zona va avea interdicție temporară de construire pînă la descărcarea de sarcină istorică și se vor evita lucrări agricole care să pună în pericol valorile existente în subteran. În cadrul acestor zone lucrările agricole sau de construcții vor fi monitorizate de către CRMI.

Situl arheologic “Peștean” din localitatea Șoimuș, cod LMI: Sj-I-s-B-04968, cod RAN: 142765.1 este o așezare neo – eneolitică aparținînd culturii “Tisza”, situat pe dealul cu același nume. Zona de protecție este următoarea: N- Valea Șoimuș, E- torent, Slimită de proprietate, V- limită parcele și drum. comună cu cea descrisă la poziția 5.

Situl arheologic “Rât” din localitatea Șoimuș, cod R.A.N.: 142765.02, este situat în apropierea sitului menționat anterior, în zona numită tot “Rât”, în partea inferioară a versantului de la poziția 4, aici fiind identificată o așezare eneolitică cu locuire civilă de

tip "Tiszapolgar".

Zona de protecție, comună cu cea descrisă pentru situl arheologic "Peștean": N- Valea Șoimuș, E- torent, S-limită de proprietate, V- limită parcele și drum.

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

Propunerile urbanistice elaborate pe domenii de activitate și funcțiuni conduc în final la un sistem de reglementări care să stabilească regimul juridic și tehnic al fiecărei suprafețe cuprinse în intravilanul nou propus al comunei Someș Odorhei. Aceste reglementări privesc:

A) Reglementarea destinației tuturor terenurilor din localitate sub forma zonificării funcționale

Aceste reglementări au fost tratate în planșele de reglementări și zonificare funcțională și în planșele cu Unitățile Teritoriale de Referință, și stabilesc funcțiunile preponderente ale zonelor respective.

Față de aceste reglementări generale, Regulamentul Local de Urbanism care face parte integrantă din prezenta documentație, urmează să stabilească condițiile concrete în care aceste zone funcționale vor putea permite alte funcțiuni pe teritoriul lor.

Zonele funcționale cele mai importante stabilite prin prezentul P.U.G. sunt următoarele:

1) Zona de locuințe și funcțiuni complementare (L) cuprinde două subzone:

a) **Locuințe individuale cu caracter rural (Lr)** existente sau propuse în extinderi, cu anexe gospodărești. Aceste zone formează majoritatea zonei de locuit în toate localitățile comunei Someș Odorhei.

b) **Case de vacanță (Lrv)** În această zonă funcțională se stabilesc restricții privitoare la înlăturarea funcțiunilor poluante, zgomotoase, care implică activități publice de anvergură, trafic rutier important, etc. Sunt permise numai acele activități care servesc în mod direct funcțiunea de locuire sau contribuie la ameliorarea acesteia prin facilitarea activităților de agrement și sport. În general, această subzonă este amplasată în trupuri independente.

2) Zona centrală și a altor funcțiuni de interes public (C) cuprinde centrul localităților, fiind mai dezvoltată în reședința de comună Someș Odorhei, unde s-a propus și centre secundare de interes.

În această zonă funcțională este permisă și chiar recomandată completarea funcțiunii preponderente cu spații verzi cu rol de protecție. În anumite condiții se permite amplasarea de activități cu caracter industrial de mică anvergură (sub 200 mp) și servicii nepoluante. Se recomandă ca la nivelul frontului străzii construcțiile să fie destinate exclusiv folosinței publice.

De asemenea, în aceste zone se va asigura posibilitatea staționării și parcării autovehiculelor, stații de transport în comun și platforme și suprafețe amenajate pentru circulația pietonală.

3) Zona de unități industriale (Pi) cuprinde atât unități mici și mijlocii de prelucrare a materiilor prime din comună, cât și mici unități de servicii risipite în interiorul intravilanului localităților. O zonă mai compactă se propune a fi amplasată în intravilanul reședinței de comună Someș Odorhei, constituind rezerva de teren pentru astfel de funcțiuni. În principiu, în această zonă se pot amplasa funcțiuni productive, precum și de depozitare și servicii cu caracter industrial, care implică zgomot și trafic rutier important, cu condiția de a nu deranja activitățile din zonele funcționale învecinate.

4) Zona de unități agricole (Pa) a fost rezervată pentru a cuprinde unități de servicii

agricole sau zootehnice. În această zonă se va evita amplasarea de locuințe de serviciu, dar vor putea fi amplasate dotări comerciale de strictă necesitate sau cu specific pentru producția agricolă, birouri, etc. În general, acestea respectă vechile amplasamente sau au fost propuse la cererea și pe terenul beneficiarului.

5) Zona de spații verzi și dotări sportive (V) este o zonă în principiu lipsită de construcții. Se permite amplasarea acelor construcții care adăpostesc funcțiuni specifice de sport și agrement sau complementare acestora (alimentație publică), într-un procent de ocupare a terenului care să nu depășească 2,5 % din suprafața zonei verzi. În cazul zonelor verzi existente este interzisă tăierea arborilor pentru scopuri constructive.

Zona de spații verzi de protecție este în totalitate interzisă amplasării de construcții.

B) Interdicții de construire

1) Interdicție temporară până la elaborarea P.U.Z. Acestea se instituie pentru un teritoriucе urmează a fi reparcelat în vederea construirii de locuințe în reședința de comună Someș Odorhei.

2) Interdicție definitivă. Pentru o singură gospodărie din localitatea Bîrsa, situată izolat. La construcțiile existente în această zonă se vor putea executa numai reparații curente.

C) Delimitarea suprafețelor de teren aferente zonelor de protecție a obiectivelor de patrimoniu

Au fost delimitate două categorii de zone de protecție, cu reglementări diferite în funcție de natura obiectivului protejat:

1) Zonă de protecție a siturilor arheologice Aceasta se află în localitatea **Șoimuș**, parțial în extravilan și parțial în intravilan, cuprinzând două așezări aparținând aceleiași culturi, situate una la poalele și cealaltă pe promontoriul aceluiași deal.

Situl arheologic “Peștean” din localitatea Șoimuș, cod LMI: Sj-I-s-B-04968, cod RAN: 142765.1 este o așezare neo – eneolitică aparținând culturii “Tisza”, situat pe dealul cu același nume. Zona de protecție este N- Valea Șoimuș, E- torent, S- limită de proprietate, V- limită parcele și drum.

Situl arheologic “Rât” din localitatea Șoimuș, cod R.A.N.: 142765.02, este situat în apropierea sitului menționat anterior, în zona numită tot “Rât”, în partea inferioară a versantului de la poziția 4, aici fiind identificată o așezare eneolitică cu locuire civilă de tip “Tiszapolgar”. Zona de protecție, comună cu cea descrisă la poziția de mai sus este următoarea: N- Valea Șoimuș, E- torent, S-limită de proprietate, V- limită parcele și drum.

2) Zone de protecție a monumentelor istorice (ZPMI) a construcțiilor și obiectivelor de patrimoniu din interiorul intravilanelor.

Au fost delimitate trei astfel de zone, după cum urmează:

- **În localitatea Bîrsa** a fost instituită **zonă de protecție care cuprinde cimitirul și biserica de lemn**. Zona de protecție se întinde spre nord până la pârâu, cuprinzând cele două gospodării situate de o parte și de alta a străzii de acces la cimitir.

Spre E zona de protecție este limitată de limita de intravilan, spre S și V de ulițele existente conform planșei.

În această zonă se vor menține regimurile de înălțime existente, iar eventualele supraetajări se vor realiza în volumul acoperișului existent, prin amenajarea de mansarde. Se recomandă înlocuirea acoperișului actual al bisericii, din tablă, cu o învelitoare din șită, iar pentru construcțiile din zona de protecție se vor utiliza cu preponderență materiale

naturale (lemn, țiglă, piatră). De asemenea, cimitirul este închis pentru înhumări.

- **În localitatea Domnin** a fost instituită **zonă de protecție pentru biserica de lemn aflată în cimitir în spatele frontului construit de pe strada principală**, cuprinzând teritoriul delimitat la SV de strada principală, la NV de limita de proprietate a primei gospodării aflate la N de cimitir, la NE și E de limita de intravilan iar SE de limita posterioară a parcelelor aflate pe latura sudică a străzii de acces la cimitir. Condițiile de construire în această zonă sunt similare cu cele stabilite la Bîrsa pentru construcțiile de pe ulițele secundare, iar pe strada principală se va accepta regimul de înălțime de P+2 nivele, cu condiția asigurării vizibilității spre biserica de lemn de pe deal.

Deoarece cimitirul este funcțional, nu se vor face înhumări și respectiv nu se vor amplasa monumente funerare noi la mai puțin de 50 m împrejurul bisericii, decât cu avizul CNMI.

- **În localitatea Inău** a fost instituită **zonă de protecție pentru biserica de lemn aflată în cimitir**, cuprinzând teritoriul delimitat la SV de strada principală, la NV de ulița aflată la N de drumul de acces la cimitir, la N și NE de limita de intravilan iar SE de limita sudică a celei de-a treia parcele suate pe strada principală la sud de drumul de acces la cimitir.

Condițiile de construire în această zonă sunt similare cu cele stabilite anterior pentru construcțiile de pe ulițele secundare, iar pe strada principală se va accepta regimul de înălțime de P+2 nivele, cu condiția asigurării vizibilității spre biserica de lemn de pe deal.

Cimitirul este parțial funcțional, dar având în vedere existența unui cimitir nou se propune extinderea celui din urmă și închiderea activității în cel din zona monumentului istoric. Până atunci, în acesta nu se vor face înhumări și respectiv nu se vor amplasa monumente funerare noi la mai puțin de 50 m împrejurul bisericii, decât cu avizul CNMI.

D) Deasemenea au fost identificate **clădiri protejate urbanistic (CPU)**, cu o valoare arhitecturală din punct de vedere istoric reflectând tipologii mai vechi de 80 ani. Pentru acestea sunt propuse măsuri suplimentare de protecție, în sensul obligativității obținerii unui punct de vedere avizat din partea Ministerului Culturii, prealabil oricărui demers investițional asupra acestora. Aceste construcții sunt:

Satul Someș Odorhei – Anexa agricolă de la nr. 65 (propusă și pt. clasare), Biserica ortodoxă, Biserica reformată, Oficiul PTTR, Dispensarul medical, Casa de tip familial pentru protecția copiilor defavorizați, casele și anexele gospodărești de la numerele: 19, 40, 236, 263, 300, 365, 366, 368, 374, 516, anexa din anul 1763, 412, 526, casa din anul 1936, 405, 406, 423, 440, 515, 565;

Satul Bîrsa - Școala, Magazinul, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 7, 8, 21, 22, 42, 45, 52;

Satul Domnin - Școala și Casele și anexele gospodărești de la numerele: 34, 38, 81, 148, 149, 156, 177, 178, 187, 193;

Satul Inău – Halta CFR, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 36, 38, 226, 240;

Satul Șoimuș - Biserica ortodoxă, moara, Casele și anexele gospodărești de la numerele: 24, 38, 49, 149, 150, 179, 207, 208, magazin an 1918.

Pentru cladirile astfel identificate, se instituie prin acest regulament de urbanism regimul de zonă construită protejată pe parcelele imobilului identificat ca fiind valoros din punct de vedere urbanistic-istoric (CPU).

E) Stabilirea valorii minime sau maxime a indicilor de control

Indicii de control, respectiv POT (procentul de ocupare a terenului) și CUT (coeficientul de utilizare a terenului), vor fi stabiliți pentru etapa de perspectivă pentru zonele delimitate sub forma unităților teritoriale de referință (UTR) în funcție de destinația clădirilor, regimul de înălțime existent și propus, relieful terenului și alți factori de influență, în cadrul Regulamentului Local de Urbanism.

În mod normal, indicii determinanți prin regulament vor fi cei referitori la POT, care vor determina la rândul lor coeficientul de utilizare a terenului (CUT) și nu vor depăși indicii maximi prevăzuți prin Regulamentul General de Urbanism, aprobat prin HG nr. 525/1996.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ**3.12.1. Proprietatea asupra terenurilor**

Pe teritoriul administrativ al comunei, repartitia pe proprietari a fondului funciar, conform datelor INSS este următoarea:

Reședința de comună Someș Odorhei

SPECIFICARE TIPURI DE PROPRIETATE	EXISTENT		PROPUS	
	HA	%	HA	%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PUBLIC , din care:	29,92	11,59%	33,93	10,94%
de interes național	0,00	0,00%	0,00	0,00%
de interes județean	3,30	1,28%	4,34	1,40%
de interes local	26,62	10,31%	29,59	9,54%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PRIVAT , din care:	228,20	88,41%	276,1	89,06%
în domeniul privat al statului	7,72	2,99%	7,72	2,49%
în domeniul privat al persoanelor fizice sau juridice	220,48	85,42%	268,83	86,71%
TOTAL INRAVILAN PROPUS	258,12	100%	310,03	100%

Sat Bârsa

SPECIFICARE TIPURI DE PROPRIETATE	EXISTENT		PROPUS	
	HA	%	HA	%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PUBLIC , din care:	6,99	10,32%	7,27	9,27%
de interes național	0,00	0,00%	0,00	0,00%
de interes județean	0,00	0,00%	0,00	0,00%
de interes local	6,99	10,32%	7,27	9,27%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PRIVAT , din care:	60,77	89,68%	71,18	90,73%
în domeniul privat al statului	0,00	0,00%	0,00	0,00%
în domeniul privat al persoanelor fizice sau juridice	60,77	89,68%	71,18	90,73%
TOTAL INRAVILAN PROPUS	67,76	100%	78,45	100%

Sat Domnin

SPECIFICARE TIPURI DE PROPRIETATE		EXISTENT		PROPUS	
		HA	%	HA	%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PUBLIC , din care:		16,45	11,30%	16,65	11,30%
	de interes național	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	de interes județean	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	de interes local	16,45	11,30%	16,65	11,30%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PRIVAT , din care:		129,09	88,70%	130,7	88,70%
	în domeniul privat al statului	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	în domeniul privat al persoanelor fizice sau juridice	129,09	88,70%	130,7	88,70%
TOTAL INRAVILAN PROPUS		145,54	100%	147,35	100%

Sat Inău

SPECIFICARE TIPURI DE PROPRIETATE		EXISTENT		PROPUS	
		HA	%	HA	%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PUBLIC , din care:		10,13	10,17%	10,20	9,41%
	de interes național	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	de interes județean	0,75	0,75%	0,82	0,76%
	de interes local	9,38	9,42%	9,38	8,66%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PRIVAT , din care:		89,48	89,83%	98,17	90,59%
	în domeniul privat al statului	0,38	0,38%	0,57	0,53%
	în domeniul privat al persoanelor fizice sau juridice	89,10	89,45%	97,60	90,06%
TOTAL INRAVILAN PROPUS		99,61	100%	108,37	100%

Sat Șoimuș

SPECIFICARE TIPURI DE PROPRIETATE		EXISTENT		PROPUS	
		HA	%	HA	%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PUBLIC , din care:		8,15	8,97%	10,70	9,81%
	de interes național	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	de interes județean	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	de interes local	8,15	8,97%	10,70	9,81%
TEREN AFLAT ÎN DOMENIUL PRIVAT , din care:		82,67	91,03%	98,35	90,19%
	în domeniul privat al statului	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	în domeniul privat al persoanelor fizice sau juridice	82,67	91,03%	98,35	90,19%
TOTAL INRAVILAN PROPUS		90,82	100%	109,05	100%

3.12.2. Lista obiectivelor de utilitate publică propuse

Obiectivele de utilitate publică necesar a fi realizate în etapa pentru care a fost elaborat P.U.G. constituie două categorii principale :

a) **Obiective de utilitate publică ce urmează a se realiza din fonduri de la bugetul central sau local.** Acestea sunt :

- Obiective privind modernizarea și completarea rețelei stradale și a drumurilor de acces la trupurile independente ale intravilanului propus.

- Obiective privind asigurarea cu utilități a zonei de locuit. Între acestea, asigurarea alimentării cu apă și a canalizării pe întreg teritoriul comunei pentru rezolvarea cărora este necesară amplasarea rezervoarelor de apă potabilă și a microstațiilor de epurare a apelor uzate.

- Obiective de gospodărie comunală : extinderea cimitirului din Someș Odorhei.

- Realizarea alveolelor pentru transportul în comun și a stațiilor de așteptare.

- Modernizarea rețelei de comunicații , cablu tv, conexiune internet.

b) **Obiective de utilitate publică ce urmează a se realiza din fonduri private.**

Această categorie cuprinde obiective turistice, diferite dotări comerciale, servicii, unități productive, etc, pentru amplasarea cărora Consiliul Local va putea fie să aprobe documentația tehnică conform prezentului P.U.G., fie să concesioneze teren din patrimoniul propriu.

3.12.3. Circulația terenurilor

Obiectivele de utilitate publică ce se propun a fi realizate implică modificări în structura proprietăților.

Realizarea dotărilor de interes public propuse se va face pe terenuri proprietate particulară, prin vânzare sau schimb.

Realizarea rețelelor tehnico – edilitare de alimentare cu apă și canalizare se va face fără exproprierea terenurilor ocupate, iar traseul acestora va urma în mare măsură traseul drumurilor și străzilor.

Pe de altă parte, au fost introduse în intravilan și propuse pentru concesionare terenuri aflate în proprietatea privată a comunei, pe care se preconizează dezvoltarea activităților turistice și a caselor de vacanță.

4. CONCLUZII. MĂSURI ÎN CONTINUARE

O problemă esențială în dezvoltarea comunei Someș Odorhei este asigurarea unei dezvoltări durabile, respectiv o evoluție economică în care potențialul natural și demografic să fie cât mai eficient exploatat.

Având în vedere complexitatea redusă a problemelor ridicate de dezvoltarea urbanistică a localităților, desfășurarea în continuare a proiectării reprezintă un mic număr de studii de specialitate, planuri urbanistice zonale, etc. Dintre acestea, cele mai importante sunt:

- Realizarea de studii de fezabilitate și proiecte tehnice în vederea modernizării căilor de circulație în interiorul localităților.

- Elaborarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice pentru soluționarea asigurării tuturor locuințelor și obiectivelor cu apă potabilă și pentru rezolvarea colectării și

epurării apelor reziduale.

- Elaborarea planului urbanistic zonal (P.U.Z.) pentru viitoarele dezvoltări acolo unde a fost marcat pe plan.

- În urma analizei situației existente, s-a constatat că principalele probleme cu care se confruntă comuna sunt îmbătrânirea populației și rata de creștere negativă, interesul economic scăzut pentru comună și practicarea agriculturii de subsistență în locul celei de producție.

Este necesar elaborarea unor studii complexe în vederea exploatării superioare a potențialului agricol și realizarea unor proiecte corespunzătoare de îmbunătățiri funciare. Potențialul agricol al localității, reprezintă o oportunitate de creștere economică și implicit de stabilizare a populației.

- Popularizarea zonei de interes istoric și peisagistic și elaborarea unei strategii de reabilitare a acesteia în scopul atragerii de populație și de turiști.

- Protejarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție urbanistică (ZPMI), menținerea identității locale prin protejarea clădirilor cu valoare arhitecturală (clădiri protejate urbanistic – CPU)

Se recomandă să se respecte cu mare grijă specificul local al comunei, materializat prin prezența unor monumente istorice cât și a unor clădiri cu identitate locală valoroasă. Este obligatorie respectarea legislației de profil și prevederile din Regulamentul local de urbanism, iar orice intervenție trebuie să respecte punctul de vedere prealabil al Ministerului Culturii reprezentat prin filialele sale locale.

Autoritațile au obligativitatea de a nu autoriza nici un fel de lucrări de construire în zonele de protecție indicate pentru monumentele istorice fără avizul Direcției județene pentru cultură Sălaj, potrivit Legii nr 422/2001 cât și fără un punct de vedere prealabil competent din partea DJC Sălaj în cazul zonelor de habitat cu identitate locală valoroasă amintite mai sus. În viitorul apropiat este necesară întocmirea planurilor urbanistice zonale cu prioritate pentru zonele centrale ale celor 5 localități ale comunei. Recomandăm contactarea instituției mai sus amintită, prealabil demarării oricărui demers investițional în zonele menționate și figurate pe planșele de reglementări ale tuturor localităților.

Conducerea comunei Someș Odorhei trebuie să facă eforturi orientate spre restaurarea, conservarea și punerea în valoare a potențialului istoric deosebit de care dispune. Este obligatorie respectarea propunerilor formulate prin P.U.G. și a celor din Regulamentul local de urbanism aferent Planului Urbanistic General aprobat al comunei. Numai printr-o activitate cotidiană de avizare/autorizare foarte responsabilă, întocmirea documentațiilor de specialitate necesare și accesarea unor programe de finanțare pentru materializarea realizării propunerilor doar de către constructorii cu experiența necesară se poate păstra calitatea prevăzută de legea construcțiilor. Sunt totodată necesare eforturi din partea autorităților locale de a lua măsuri legale în sensul executării de refaceri și reabilitări ale clădirilor care au suferit modificări de identitate.

Întocmit,
arh. Amalia Gyemant